

ŽENA IN DOM

MAJ 1939

LETO X.

ŠTEV. 5

ZA POKLIC - SPORT IN ODDIH

DKW

NOVI MODELI 1939
ZNIŽANE CENE
IDEALNA KONSTRUKCIJA
NAJHITREJŠI START

MALA PORABA GORIVA

VELIKA ZALOGA VSEH MODELOV IN REZERVNIH DELOV

ZASTOPSTVO

BRUNO KLEMENČIČ, LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA CESTA 30
TELEFON 35-58

IZGUBLJENA IGRA

«Isim, da se ne bom nikoli naučila pošteno igrati bridž», je žalostno rekla plavalasa deklica. «Ne vem, kako je to, ampak zmerom prenašam neprave karte.»

«Morda zato, ker se premalo zamislite v igro», se je nasmehnil mladenič ob njenem boku. «Opazil sem to danes. Ne štejete kart, ki so že zunaj, in bojite se riskirati.»

«Da,» je živahno dvignila glavo, «to je vse. Pa tudi mislim, da jemljem igro premalo resno. Premišljam druge reči in sem raztresena. Zares, nikoli ne bom znala dobro igrati, tako dobro kakor vi.»

Nekaj časa sta molče korakala vstric, nato je mladenič znova izpregovoril:

«Kartanje je podobno življenju, ali ne? Najprej se razdelijo karte in vsak dobi enak del. Seveda — nekdo ima boljše karte, nekdo slabše, toda vsak lahko napravi z njimi, kar največ more. Nekateri znajo dobivati tudi brez adutov, drugi pa izgublajo, četudi imajo najboljše karte.»

«Helena,» je dejal mehko, «poskusil bom zdajle visoko igro. — Vem, da ste zaročeni, toda ljubim vas in želim, da postanete moja žena.»

Nagnil se je k dekletu.

«Ljubim vas bolj kakor on in vem — čutim, da sva midva, vi in jaz, kakor nalašč ustvarjena drug za drugega. No, Helena?»

Žalostne in kalne so ji bile oči, ko ga je čez nekaj časa pogledala.

«Ne, ne morem, Janko, zelo mi je žal, ampak res ne morem,» je zašepetala, «razumejte, prosim —»

«Helena,» je govoril dalje, «ali morda zato, ker me — nimate radi?»

Obrnila se je in si zakrila obraz z rokami. «Ne mučite me, Janko — dobro veste, da to ni zaradi tega. Toda ne morem — dala sem besedo — užalostila bi ga — moja mati bi me nikoli več ne pogledala — ne, ne morem ga previrati. Oprostite mi, Janko, ne morem —» je zaihtela.

«Ne jokajte, Helena,» ji je nežno odkril obraz, «prosim ne bodite žalostni! Jaz — saj to ni pametno — ampak veste, moral sem vam to povedati, ker jutri odpotujem in sem hotel vedeti — Ako bi bili vi privolili, bi se kmalu vrnil. Zdaj seveda —»

Prijel je deklico nežno pod pazduho in šel z njo naprej.

«Ne smete biti žalostni, Helena. Razume se, da sem igro izgubil. Ni moglo biti drugače, ker nisem imel v kartah niti enega aduta.»

Hotel je, da bi se to glasilo kakor šala, toda glas, s katerim je to govoril, se mu je lomil.

Potem sta korakala molče. Ko pa sta se poslavljala pred starimi vrati dekletovega doma, mu je trdno stisnila roko. «Odpustite mi, Janko, ne morem drugače. Jaz — jaz sem si že izbrala svojo barvo.»

*

Naslednji dan, medtem ko je Janko gledal skozi okno brzega vlaka, je dostavila pošta Heleni pismo.

Nekako zmedena je odpirala Helena belo ovojkco.

«Draga Helena,» ji je pisal njen zaročenec, «brez smisla je, da bi midva vzajemno žrtvovala svoje življenje praznim predsodkom in ozirom na druge. Vem, da me ne ljubiš; tudi jaz te ne ljubim tako, kakor je to potrebno za zakon. Vračam ti besedo in prosim, da storiš isto tudi ti. Želim, da najdeš tudi ti svojo pravo srečo. Roke ti poljublja Emil.»

Dolgo je zrla na te izrazite, trde vrstice in čutila se je tako čudno majhno in ubogo. Potem je počasi stopila k peči in vrgla pismo v ogenj.

Ko je zgorelo, si je s trudno roko pogladila čelo in rekla prav po tihem in z boleznim smehljajem:

«Seveda — spet sem vrgla nepravo karto.»

In nekje v daljavi je ostro zažvižgal vlak in zavozil v teman predor.

Kako očarljiva je sveža in nežna koža — kako neizogibno potrebno je milo, ki jo neguje!

ELIDA MILA

ELIDA BELI ŠPANSKI BEZEG
snežnobeke barve
omamljivega vonja

GOSPODINJA IN NJE POMOČNICA

Človeku ni dobro samemu biti, pravijo, in vendar je prav sožitje nekaterih ljudi dostikrat hudo gorje, včasih pa živi pekel za obe polovici. Tako je v zakonu, tako v družini, tako po službah in povsod, kjer bñje več človeških src v isti kletki. Posebno poglavje je sožitje gospodinje in njene pomočnice, in prav o tem hočem izpregovoriti.

Gospodinja, ki vidi v pomočnici sebi enako, samo v službi ji podrejeno človeško bitje, bo laže pogodila pravo pot do prijetnega soglasja. Ona ne bo izkušala zasužnjiti duše svojega posla, ker ve, da človeška duša v okovih polagoma onemi in ohromi — telo brez duše je pa kakor mrtev stroj, ki se zgane le, kadar ga poženemo.

Ker sem prepričana, da gospodinja lahko vpliva prvenstveno na razmerje, ki se razvije med njo in pomočnico, zato hočem orisati najprej pravice in dolžnosti gospodinje do pomočnice in prikazati tudi nekatere pogoje, ki ustvarjajo nesoglasje.

Gospodinja ima že pri izbiri pomočnice veliko ugodnost. Ona je tista, ki izbira in je največkrat le od njene spretosti in smisla za presojo človeka odvisno, ali si iz večjega števila ponudnic poišče pravo dekle.

Ko stopi pomočnica, ki išče službo, pred gospodinja, ni prav, če ji gospodinja izprašuje vest kakor sodnik in stika dostikrat celo po skrivnostih, ki ji niso prav nič mar in največkrat tudi niso bistvene in potrebne za pošteno službovanje. Gospodinja se mora zavedati, da ima tudi preprosta pomočnica občutljivo srce in ponos, ki se upira brezobzirnosti. In prav najboljše in najsposobnejše pomočnice so po navadi tudi najobčutljivejše.

Človek, ki mu je prirojen čut za spoznavanje ljudi, presodi človeka že po njegovi zunanosti, govorjenju in izrazu v obličju. Izpričevalo v poselski knjižici, ki se zdi nekaterim gospodinjam dokaz poštenosti in sposobnosti, pove še najmanj. Saj po zakonu ne sme noben delodajalec napisati v knjižico grehov posla, pa tudi, ko bi takega zakona ne bilo, bi se ne kazalo opirati na izpoved prejšnje gospodinje. Saj veste, da smo ljudje samo ljudje in da se je težko upirati sovražnosti in odvrtnosti, ki jo občutimo, kadar odhaja iz hiše posel, kateremu smo odpovedali službo mi, ali pa če si je sam poiskal drugo. Iz istega razloga tudi ni popolnoma zanesljivo, če gospodinja pozveduje pri prejšnjih delodajalcih. Na ta način si dostikrat ustvari o pomočnici napačno sodbo, ki se potem, če jo je kljub bolj ali manj neugodnim izpovedim vzela v službo, le iztežka znebi in prizadene včasih po nepotrebnem sebi in pomočnici dosti neprijetnih ur. Ljudje smo preveč različni, da bi videli in sodili vsi enako. Vsaki gospodinji se zdi kakšno drugo hišno opravilo bolj važno, zato motri in presoja sposobnost svoje pomočnice vsaka z drugega vidika. Tako je dostikrat pomočnica, s katero ena gospodinja ni bila prav nič zadovoljna, prav pogodu drugi. Zato je najbolje, da si vsaka gospodinja izbere pomočnico samo po lastnem občutku in preudarku in da sama preizkusi njene sposobnosti. Tako ne tvega prav nič, saj ni s pomočnico sklenila dosmrtna pogodbe.

Ko se gospodinja odloči za katero izmed pomočnic, naj jo sprejme v hišo prijazno in iskreno, da ne bo imelo deklet že prvi dan neprijetnega občutka, da je prišlo v hišo kot potrebno zlo. Prvi prijetni počutek pomočnice dostikrat razblini namišljene predsodke obeh in prepreči včasih celo daljša trenja, ki se porajajo iz golega nezaupanja. Človek, ki rad dela, dela z dvojno silo, če čuti naklonjenost in priznanje in če dela z veseljem.

Ko razodene gospodinja novi pomočnici hišne navade in svoje želje in se je ta že vživela v hišni red, naj gospodinja nikar ne oprezuje za njo. Takšno ravnanje deklet vznemirja, da ji nobeno delo ne gre prav od rok, in če se to ponavlja, izgubi deklet kmalu dobro voljo do dela in ne bo trajalo dolgo, ko bo v srcu začutilo odpor do svoje gospodinje. Saj je ves dan dosti prilike, da gospodinja pogleda po stanovanju in v primerni obliki pove, kaj ni v redu. In prav nič se ne bo gospodinja pregrešila zoper strogi red, če dekleta kdaj tudi pohvali, kadar pohvalo zares zasluži.

Nekatere gospodinje pa mislijo, da bodo imele največ uspeha, če s pikrimi opazkami in z zmerjanjem izpreobračajo svoje pomočnice, večkrat pa stresajo nanje le svojo trenutno slabo voljo. Ko bi se ob takih prilikah hotele vživeti v vlogo pomočnice, bi prav gotovo čutile, da ne ravnaajo prav, kajti — kakor zavpiješ v gozd, tako ti odmeva iz gozda.

Pa tudi take gospodinje so, ki menijo, da si z osornim in oholim ravnanjem pri pomočnicah ustvarijo večji ugled in večje spoštovanje. Tudi te nimajo prav. Osornost, zadirčnost in oholost vzbude v srcu podrejenega bitja le sovražnost in odpor. Pametno deklet nikdar ne izkorišča dobrohotnosti in prijaznosti gospodinje, ampak se nanjo le še bolj naveže in ji vedno in povsod poizkuša še bolj ustreči. Tako se razvije polagoma med obema prijetno soglasje, ki jima lajša že tako težko in skrbi polno življenje. Le verjemite, da lepa beseda lepo mesto najde.

Dobrosrčna gospodinja ne nalaga svoji pomočnici samo dolžnosti, ampak ji priznava tudi pravice, ki ji kot človeku gredo. Pomočnica, ki ves dan dela, potrebuje tudi razvedrila, ki naj ji ga gospodinja od srca privošči. Nikar naj gospodinja ne moti, če se deklet, ko opravi svoje delo, za hip usede in kaj prečita ali sebi kaj napravi. Tako se počuti pomočnica bolj svobodna, in svoboda je za človeka pol življenja.

Pač pa ne sme biti pomočnica gospodinji zaupnica, kateri toži svoje zakonske in rodbinske težave in s katero urejuje rodbinske razmere drugih. S svojo pomočnico naj gospodinja rajši govori o čem drugem, kar bo razvedrilo obe in kar bo koristilo pomočnici. Seveda pa tudi ni prav, če daje gospodinja pomočnici samo navodila za gospodinjstvo in gole ukaze. Vsak človek se mora včasih razgovoriti, če ni čudaški, in bolje je, če se pomočnica pomeni z gospodinja kakor pa s hišnimi stanovalci, ki kaj radi poizvedujejo o družinskih razmerah sostanovalecev.

Če zaupa gospodinja pomočnici katero svojih težav ali jo kdaj vpraša za svet, naj ji gospodinja svetuje, kakor bi svetovala lastnemu otroku. Saj nekatera dekleta tako potrebujejo preudarne roke, ki jih varno vodi ob prepadih in jim na razpotjih pokaže pravo pot.

Kadar pa gospodinja vidi, da se pomočnica nikakor ne da prilagoditi hišnemu redu, in da jo njeno vedenje preveč vznemirja, je najbolje, da se o pravem času razideta. Tako se bo gospodinja ognila večnemu razburjanju, pomočnica bo pa morda le naletela na gospodinja, s katero bo lahko vozila.

Vse to so le splošni nasveti, ki jih pa mora vsaka gospodinja prilagoditi značaju pomočnice in okoliščinam. Od uvidnosti in preudarnosti gospodinje je odvisno, ali si uredi dom in vse, kar je z njim v zvezi, tako, da ji bo prijeten, ne pa gnezdo nevolje in preprirov. In pri tem je pravo razmerje med gospodinja in pomočnico, s katero preživi ves dan, eden prvih pogojev.

M I S L I

Želje, povedati svoje mnenje, ti ni treba zadovoljiti pri vsaki priložnosti.

*

Notranja sreča oživlja in podaljšuje življenje, obseva dejanja in besede kakor sonce vesolje.

*

Zadovoljnost in veselost je nebo, pod katerim vse uspeva.

Skopuh je v oblasti denarja, varčevalec je, zapravljevec pa je bil v posesti denarja; kdor to spozna, ve, kako se varčuje.

*

Kdor je bil bolan, zna ceniti zdravje.

*

Ljubezen je vse! Kdor ljubi, pozna večno vrednost življenja. Kdor ljubi, živi. Ljubezen ne pozna dvomov, ne bede, ne greha, ne smrti. Ljubezen je večna!

Mislila je, da je njena obleka bela...

Tedaj se je zamislila. . . Njena obleka, ki jo je vedno sama zelo skrbno prala, se zdi kar zanemarjena poleg preprostega česalnega plašča. Da, z Radionom oprano perilo je brez primere belo, ker je popolnoma čisto. Pri kuhanju v učinkoviti pa vendar blagi raztopini Radiona se namreč tvori kisik, ki skupaj s peno mila struji skozi tkanino, pa previdno razkroji in odpravi vso nesnago. Popolnoma čisto perilo pa ima tisto bleščečo belino—Radion belino.

Schichtov

RADION

Ni čistejše beline od Radion beline

Da bo poletje prijetno

Spopolnite ga z našimi lahkimi oblačili:

Svile za elegantne toalete
Perilne tkanine za kmečke
obleke, tobralko, pol delene
in cefirje imamo v zelo
veliki izbiri

Pralno in volneno blago za
turistiko, šport in potovanja

Znana trgovina

MANUFATURA NOVAK

Ljubljana, Kongresni trg 15
pri nunski cerkvi

Vam bo vedno zelo ugodno
in poceni postregla

Drobni nasveti

Prhljaje odpravite, ako si glavo enkrat na teden natrete s citronovim sokom.

Bradavice izginejo, če jih osem do deset dni natirate z medom.

Brilantino za lase si lahko naredite iz dveh delov olja in enega dela kolonjske vode.

Sok iz korenja vpliva presenetljivo na polt. Koren iztisnemo, primešamo nekoliko citronovega soka in si s tem namažemo obraz. Čez pol ure si dene-
mo na obraz v topli vodi namočeno krpo (ali brisačo itd.) in jo pustimo na njem zopet pol ure.

Domača kolonjske voda: Zmešamo 2 grama bergamotove, 1 g citronove, 1 g

sivkove (lavendlove) esence in damo to v 300 g čistega špirita. Če hočemo, da bo kolonjska voda dišala, ji primešamo 1 g vijoličnega ali kakega drugega parfuma.

Maža za obraz. V 1 liter vode damo 250 g strtih sladkih mandeljnov, 125 g strtih grenkih mandeljnov in 2 jajčna beljaka. Vse dobro premešamo in si s tem namažemo obraz, ko gremo spat.

Čebula, zrezana, čisti pozlačene okvire in ohranja tudi lakaste čevlje.

S čajnim zvretkom peremo črno svilo. Tudi oprane nogavice lahko z njim nekoliko pribarvamo.

1400 nasvetov dobite v knjigi, ki stane 15 din. Naročite jo lahko pri upravi «Žene in doma» v Ljubljani, Dalmatinska ulica 8.

Vprašanja in odgovori

Ponovno opozarjamo, da na nepodpisana vprašanja v načelu ne odgovarjamo. Zato naj se vsaka podpiše in priloži znamke v znesku 4 din za odgovor.

Nečitljivo podpisana. Električna epilacija se izvrši za vsako dlačico posebej. Plovec dobite v vsaki drogeriji. Vse druge odgovore dobite v naši knjigi «Kako naj se žena neguje», ki stane za naročnice 15 din.

Poročili sta se naročnici: gospodična Regina Klepčeva z gospodom Otokarjem Erjavcem iz Beltincev in gospodična Kristina Gaberškova z gospodom Akso Todorovičem, orožniškim podnarednikom iz Vranskega. — Iskreno čestitamo!

Božena Komarkova:

S U M

Mladenič je žarel od veselja. Prijel je deklico za ramo in jo veselo potresel. «Zdaj se slednjič lahko vzameva! Slišiš... ljubica? Ti in jaz — bova žena in mož! Anica, zadosti dolgo sva čakala! Poglej, dekle, tu je — dvajset tisočakov! In vsi so najini. To zadostuje za najemnino, za prvi obrok pri mizarju za pohištvo, za svatbo in —»

Deklica mu je položila roko na usta; bila je vsa preplašena. «Od kod imaš ta denar, Martin? Povej mi resnico!»

Skremžil je obraz. «Špekuliral sem. Toda nikar ne skrbi, denarja nisem ukradel. Igral sem na borzi — ljubica. Tale denar je najin.»

Toda vzlic temu dekle ni verjelo.

Zelo ga je ljubila. Tako ga je imela rada, da ga je sumnila. Martin je bil zmerom lahkomišeln fant, ki si ni preveč belil glave, kaj bo jutri, čeprav je Anici trdil, da je ves drugačen, odkar se poznata.

Anica je izprosila pri stricu Vojtehu, da mu je dal delo v svoji mlekarji. Martin je moral pošteno delati in varčevati;

njegovi dohodki niso bili posebno veliki, a Martin bi se tako rad oženil! Zdaj pa je nenadno prišel z dvajsetimi tisočaki!

Po njegovem odhodu se je Anica odpeljala k stricu Vojtehu. Stric je bil prizanesljiv starček, nečakinja Anica je bila njegova ljubljenska. Vsa razburjena ga je vprašala: «Kako je s trgovino?»

Starček je zmignil z rameni: «Tako, tako, ne slabo ne dobro.»

«Ne — tega ne mislim», je ugovarjala Anica. «Reči hočem — ali nisi v zadnjem času opazil — nobene tatvine?»

Stric je čemerno pogledal čez koščene naočnike: «Kako to veš?»

Anici se je stisnilo srce v prsih. Torej je Martin vendarle lagal. Vedela je, da mu bo trdo delo nekoč omrzelo in da si bo hotel olajšati življenje na ne posebno pošten način.

«Iz blagajne mi je izginilo nekaj denarja», je pravil stric. «Ne veliko, pa vendar je to tatvina.» Zdajci je opazil, da se Anica solzi. «Martina imaš na sumu, kajne? Precej sem si mislil. Ali si videla v zadnjem času več denarja pri njem?» Pokimala je. «Otrok, otrok, to je hudo. Nisem bil prepričan, ali je bil to Martin ali drugi prodajalec ali pa je kdo vlomil v trgovino.»

Anica je glasno zajokala.

«Ne boj se, ne bom klical policije, otrok», jo je tolažil stric. «Jutri zjutraj bom povedal Martinu, da je odpuščen iz službe. In zdaj pustiva to!»

Drugi dan je Anica vrnila Martinu zaročni prstan.

Martin je telefoniral. Zopet in zopet. Poskušal je vse mogoče, da bi se z Anico pogovoril, toda nikoli mu tega ni omogočila. Po dveh tednih je spoznala, da rana še zmeraj enako boli, če ne še huje. In ko je nekega dne kupovala v mestu, je nenadno začutila, da se je nekdo dotaknil njene rame. Obrnila se je. Bil je Milan Svetek, najboljši Martinov prijatelj.

«Od kdaj ste tako ponosni, da nočete poznati svojih prijateljev», se je smejal.

«Ah, ne, oprostite, nisem opazila.»

«Kako se godi Martinu?»

«Martinu? Eh — temu se godi dobro.»

«To je prav.» Vprašujoče je pogledal Anico. «Ali vam je pravil, da sem mu pomagal?»

«Kako — vi ste mu pomagali? Ne, o tem mi ni ničesar povedal.»

Pošalil se je: «Ta je pa lepa! Nista še mož in žena, pa vam že prikriva! Svetoval sem mu, kako naj igra na borzi, posodil sem mu tisočak in ljubi Martin je priigrall več ko dvajset tisoč. In niti vam tega ne pove! Morebiti pa vas hoče presenetiti, jaz pa sem ga pripravil ob to veselje?»

Anici se je zvrtilo v glavi. «Kako, kako je bilo to, prosim? Povejte mi še enkrat, mislim, da nisem prav razumela.»

«I, ne bom povedal, gotovo hrani Martin to za kak posebno svečan trenutek. Saj sem najbrže izdal že več, kakor bi bil smel.»

Anica je bila, kakor da ji grozi srčni napad. «Oprostite, prosim», ga je prekinila. «Imam zelo nujen popravek. Na svidenje, gospod Svetek!»

In zbežala je kakor preplašen zajec. Svetek se je popraskal za ušesom in nekaj zamrmral, češ da so vse ženske enako prismojene.

V nekaj minutah je bila Anica v penzionu, kjer je stanoval Martin. Ni ji bilo treba dolgo čakati v veži; mladenič je z največjo naglico pritekel po stopnicah, brž ko se je Anica javila.

«Anica, deklica moja!»

«Ah, Martin!» Cele tri minute sta se objemala. Anica je jokala, se opravičevala in spet jokala. Martin — je rekla — ima prav, če ji tega nikoli ne odpusti. Takoj pojde k stricu in ta mora Martina nemudoma spet poklicati na delo. Ampak predvsem nekaj zelo važnega — Martin dobi svoj zaročni prstan nazaj!

Tisti večer, ko sta se tako objemala, je Anica iznova navezala besedo: «Ali mi boš mogel kdaj odpustiti, Martin? Pa tudi res na vse pozabiti, veš? Kako sem bila neumna!»

«Ne govori več o tem, ljubica!» In spet jo je poljubil. «Prihodnji teden bova mož in žena. Morebiti je dobro, da se je vse to zgodilo. Zdaj vsaj veva, kako se imava rada!»

Za poletje - Indanthren!

Za sončno poletje nam prinaša moda spet tkanine lepih vzorcev in živih barv. Važno je, da ostanejo te barve trajno lepe in žive; z Indanthren-barvami pobarvane tkanine so neprekosljivo stanovitne. Zahtevajte od svojega trgovca, da Vam pokaže z Indanthren-barvami pobarvane pomladne in poletne tkanine. Tako pobarvane tkanine Vam prihranijo nezadovoljstvo in razočaranje.

Z Indanthren-barvami pobarvane tkanine so neprekosljivo trpežne pri pranju, na svetlobi in pri nošnji ob vsakem vremenu.

Pazite vedno na
Indanthren-znamko!

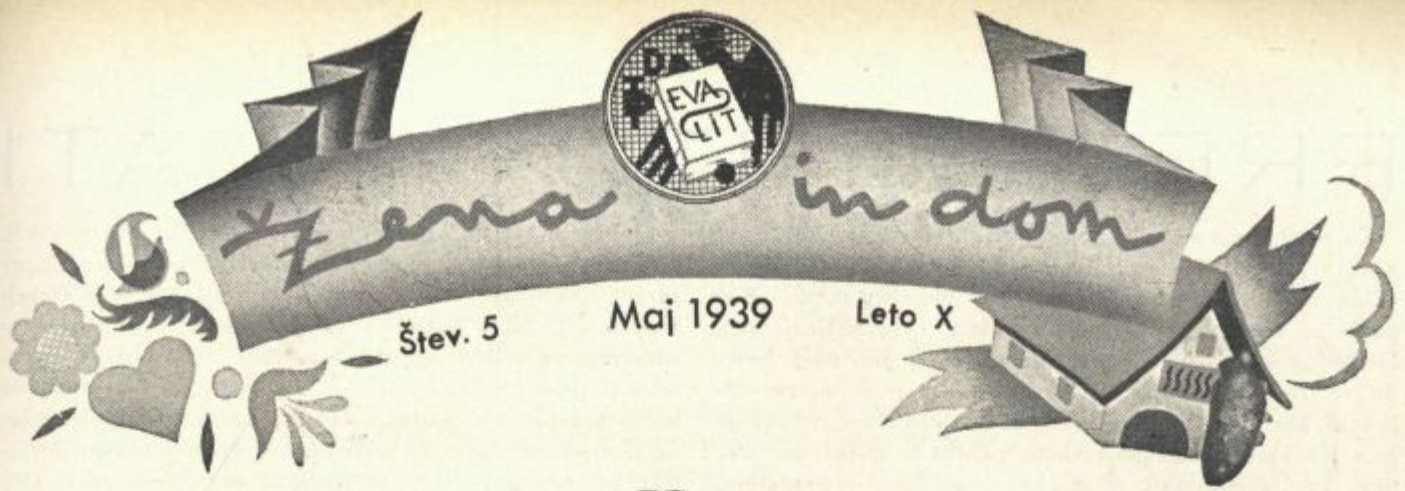
SVILA ZA POMLAD IN POLETJE

Ekskluzivni francoski vzorci!

MANUFAKTURA

T. Ks.

Sarvan
LJUBLJANA, MESTNI TRG 42

Mati

Kaj bi bil brez Tebe naš svet? Življenje bi ne bilo življenje, sreča ne sreča, ljubezen ne ljubezen. Vse svetle besede, kar jih znamo, bi bile prazne, če bi ne bilo Tebe, ki si jih prva šepetala v naša usta — Mati!

Kaj bi bilo naše verovanje v Dobro, da nas nisi stiskala k svojemu srcu Ti, vsem najprvi, mnogim edini zgled dc brote? Jutranja sapa cvetkam ni mehkejša, kot je bila našim čelom Tvoja dlan, našim srcem Tvoja beseda, našim dušam Tvoja misel, milosti polna...

Česa nam nisi dala, Mati? Meso naših teles in kri naših žil je Tvoje meso in Tvoja kri; dih naših prs je posvečen z vonjem Tvojega diha; plamen naših življenj je iskra Tvojega ognja; in mnogozvočje našega bitja je Tvoj odmev, Mati, ki v nas vriskaš in jočeš in ne utihneš niti v naši smrtni uri — Ti, večna pesem vstajenja v uničujočem viharju usod!

Česa nisi storila za nas, o Mati? Česa nisi živela z nami? Kdaj ni bila naša radost Tvoje zveličanje! O, sladke solze Tvojih oči, kadar se Ti je srce tesnilo od naše sreče! O, svete solze Tvojih oči, kadar si z nami klonila pod težo gorja!

Kdaj si nas zatajila, kje si nas zapustila? Klečala si ob križu Razpetega; molila si pred vrati jetnišnice, ko so obežali Tvoje sinove; po krvavih bojiščih si tavalala in pobirala njih drage kosti. Vse črne grehe si nam odpuščala, vse daljne cilje si blagoslavljal zaradi ljubljenega hrepenenja svojih otrok...

Ce more biti kdo bolj usmiljen od Vseusmiljenega, si bila Ti, o Mati!

Reci, kaj naj Ti damo za to? Vse, kar imamo, je od vekomaj Tvoje.

Naši darovi na današnji dan so le majhna znamenja naše molitve k Tebi. Ta molitev je naše življenje; sleherni utrip tega življenja je Tvoj utrip...

O, hodi pred nami še to kratko pot; vidna ali nevidna, spremljaj nas! In skloni se k nam, kadar pride čas, in nam zašepetaj v somrak odhoda:

da je novo rojstvo...

Položi nas spat, o Mati, in daj nam sanjati, da bomo še kdaj videli Tvoj mili obraz!

Vladimir Levstik.

PREZIDENTOVA MATI

Ko so novembra 1932 obvestili gospo Saro Delano-Rooseveltovo, da je njen sin izvoljen za prezidenta Zedinjenih držav Severne Amerike, je novico sprejela čisto mirno. «Kaj pa je na tem čudovitega?» je vprašala. «Vse življenje sem bila ponosna na sina in sem ponosna nanj tudi zdaj. Veseлим se. Toda ta izvolitev je tako resna, da je ne morem odpraviti kar z nekaterimi kratkimi besedami...» Seveda je že v teh kratkih besedah podana vsebina te nenavadne matere. Ta ljubeča mati je ženska s popolnim ravnodušjem nasproti vsemu, kar je v zvezi s kariero in slavo.

Danes šteje 83 let, je visoka, vzravnana in krepka. Močna glava s prodirnimi očmi in odločnim nosom je čisto podobna prezidentovi. Ne moreš ji pripoznati 83 let, ko je vendar tako čila, da hodi še vsak dan na izprehode. Kadar biva v New Yorku, nikoli ne uporablja dvigala. Redno obiskuje gledališče in koncerte, prebira vse nove knjige in sodeluje pri raznih velikih dobrodelnih prireditvah. Nič je ne uniči, nič ne potare. Lani je napisala knjigo — o kom in čem? O svojem sinu seveda. Do osemdesetega leta je sama opravljala korespondenco. Po dolgem prigovarjanju je sinu prezidentu uspelo, da je prepričal mater, da potrebuje tajnico. Številne so zgodbe, ki so v zvezi z njeno čilostjo in z njenim pogumom. Kakor že večkrat prej, je bila pred dobrimi desetimi leti v Evropi. Ko se je hotela vrniti v Ameriko, je v Cherbourgu zamudila parnik. Pol ure prej jo je bil popihal. Čila gospa pa se je brž odločila za motorni čoln, ki je zdrsnil po morju in dohitel parnik. Sedemdesetletna gospa je v presenečenje vsega občinstva na ladji plezala po lestvi iz vrvi na krov. Ko je čez nekaj let spet obiskala Evropo, se ji je zahotelo leteti po zraku. Odločila se je za polet iz Pariza v London. Ta doživljaj jo je tako poživil, da je takoj brzojavno obvestila sina prezidenta. In sin ji je brzojavno odgovoril: «Sijajno! Toda ne delaj tega vdruči!»

Ne, kariera in slava ji ne pomenita mnogo. Ko ji je sin spomladi 1935 rekel, da bo spet kandidiral, je bila skoraj razočarana. Tako se je veselila, da se bo zdaj vendar odpeljal, ko je tako potreben oddiha. Morda se je tudi spomnila obiska, ki ga je kot mlada gospa s sinom Franklinom opravila pri takratnem ameriškem prezidentu Clevelandu. Takrat je Cleveland pogledal fanta in rekel: «No, upajmo, dečko, da ne boš nikoli ameriški prezident.» Ko bi bilo po volji gospe Rooseveltove, bi se bila Clevelandova želja izpolnila. Toda njen sin Franklin zanjo tudi danes še ni toliko prezident kakor njen «fantič».

To vam je požitvalna mati. Če govorite z njo o sinu, je nekoliko zaskrbljena. Ona je med tistimi redkimi ljudmi v Ameriki, ki odkrito govorijo o prezidentovi bolehnosti. Takole pravi: «Če kateri drug človek tako težko dela kakor

moj sin, gre vendar včasih v park na izprehod, da se osveži. Moj sin pa je dan za dnem priklenjen k pisalni mizi, prav zares priklenjen.» — To jo skrbi. Od nekdaj je že v skrbeh zanj. Ko je bil v nežnih letih, je zbolel za škrlatinko, in zdravniki so malega bolnika spravili v izolirnico. Nihče ni smel k njemu. Skrbna mati pa je večkrat na dan prislonila lesto k zidu in se je povzpela do okna male bolniške sobe, da je svojemu sinu vsaj pomahljala z roko. Srčno ga je ljubila, pri tem pa ni ničesar opuščala pri dobri vzgoji. Oče je bil že zgodaj umrl, sama je prenašala vso odgovornost. In vzgojila je sina Franklina za svetovnega državljana.

Tudi sama je imela precej svetovljansko vzgojo. Ko je bila še mlado dekle v polnem razvoju, je živela v Franciji in Nemčiji. Z očetom, ki je bil bogat trgovec, je prebila nekaj let tudi na Kitajskem. Vedela je, kako važno je za mladega človeka, da spozna tuje dežele in se nauči tujih jezikov. Kmalu po moževi smrti se je naselila v Bostonu, da bi bila lahko bliže sinu, ki je študiral na havardski univerzi. Komaj je sin dovršil študije, sta se odpravila oba na potovanje. Franklin je bil že kot otrok s starši na Francoskem, toda šele zdaj, ko je bil zrel fant, mu je bila Evropa doživljaj. Mati mu je bila tovarišica in vzgojiteljica obenem. Ako današnji ameriški prezident noče umakniti sebe in svoje ogromne države v slovečo «splendid isolation» in če ima vsaj za zapadno Evropo in njeno kulturo dovolj zanimanja, gre zahvala za to njegovi materi. Ona je svetovljanka, čeprav je tipična Američanka, boljša od ameriških šovinistov, katerih družine večidel ne prebivajo na ameriških tleh dlje kakor dva, tri pokolenja. Njeni predniki so prišli že 1621 z Nizozemskega v Ameriko. Prej je družina Delano prebivala v Franciji. Osem in dvajset let pozneje (1649) je prispel Claes Martinsen van Roosevelt iz Holandije v Ameriko. Obe družini imata torej pristno ameriško tradicijo.

Vsa zadnja leta prav za prav samo čaka na svojega sina. Srečna je, kadar preživi sin dopust pri njej. Več tudi ne zahteva. In Franklin Roosevelt, najbolj zaposleni prezident, kar jih je kdaj bilo, si tu in tam vendarle sredi najnujnejšega dela pritrga nekaj časa za obisk pri materi. Kadar pride gospa mama v Washington, so vse važne konference odgodene za kakšne pol ure, da se sin lahko odpelje z materjo po mestu. Ko je 1931 obležala v Parizu za influenco, je sin — takratni guverner države New York — pohitel na prvo ladjo, da bo čimprej pri materini bolniški postelji.

— V svojem življenju je gotovo že opravil velike in važne reči, — pripoveduje gospa Sara. — Toda zame ostane vendarle najsijajnejše to, kar je storil zame. Kakor da je bilo včeraj, ga še vidim, kako je takrat v Parizu tiho odprl vrata in je previdno pristopil k postelji, da bi me ne zbudil iz rahlega sna. Ta prizor bom ohranila v spominu do smrti...

Ptica smrti

ČAST MATERAM!

Menda ni slučaj, da slavimo materinski dan v mesecu, ko krasijo zemljo najlepše cvetice. S tem hočemo reči, da se v materinem srcu skrivajo najlepša, najplemenitejša čustva.

Praznik mater iščemo zaman v koledarju, pač pa je v srcu vsakogar izmed nas vrezana najsladkejša beseda: «Moja mati!»

Materinska ljubezen spaja vse žene od ciganskega šotora do kraljevske palače. Od ranega detinstva do groba nas spremlja nežna, izdelana roka in vroča, vse razumeča ljubezen matere.

«Že od zibelke se datirajo trenutki sreče,» pravi Komenski, «pa tudi bridkosti materinega srca. Kdo bi preštel dolge noči brez spanja ob postelji bolnega otroka? Bori se z nevidnim sovražnikom in ga često s svojo žilavostjo tudi premaga. In ako otrok za vedno zatisne oči, ji je tako, kakor bi izginila vsa radost iz življenja.»

Materino srce je morje neskončne ljubezni, nežnosti, razumevanja in odpuščenja. V življenju nas obide včasih žalost, obup, že se čutimo na robu moralne propasti, ne znamo si svetovati, zapustijo nas prijatelji in znanci, ko najbolj potrebujemo opore in sočutnega srca, valovi obupa nas zagrinjajo — in glej, iz teme obupa se dvigne topla, izdelana roka in nas pritiska na prsi, kjer bije ljubeče materino srce.

In koliko udarcev pada na to srce, koliko nehvaležnosti žanje za svojo skrb in ljubezen! Na žalost so tudi otroci, ki z nehvaležnostjo plačujejo požrtvovalnost matere, katere bi nikdar ne mogli poplačati.

Neka francoska pesem pravi:

Bil je mladenič, ki je ljubil dekle, sicer lepo, toda brezčutno in ničemurno. Sanjalo se ji je, da bo lepša in večno mlada, ako bi imela spravljen srce matere tistega, ki ga bo ljubila. In rekla je mladeniču: «Pojdi, ubij svojo mater, iztrgaj ji srce in mi ga prinesi!»

Mladenič je ljubil svojo mater, zgrozil se je in odšel od dekleta. Drugi dan pa je spet prišel, in dekle je ponovilo svojo zahtevo: «Ubij mater in mi prinesi njeno srce, da bom ostala večno mlada in te ljubila!»

«Ne zahtevaj te grozote od mene!» je prosil mladenič, ona pa mu je priliznjeno šepetala: «Stori mi to na ljubo...»

Mladenič je šel, a drugi dan se je spet vrnil, in dekle ga je iznova prosilo:

«Pojdi, ubij mater, vzemi ji srce, prinesi mi ga, in večno bova srečna.»

«Pusti me,» se je branil z grozo v srcu.

«Dobro! Če ne storiš tega ti, bo storil kdo drug, in ta bo moj izvoljenec,» je govorilo kruto dekle.

Mladenič je blodil ves dan in, ko se je zvečerilo, je šel domov in storil zločin, ki ga je zahtevala nevesta. Tema je bila, ko je odnašal krvaveče materino srce... spotaknil se je in padel... In materino srce se je oglasilo: «Sin moj! Ali se nisi kaj potolkel?»

Na praznik mater dajmo cvetlice. Toda čustva hvaležnosti, spoštovanja in ljubezni do matere so najdražje cvetlice našega srca in te dajmo živi materi v roko, mrtvi pa na grob.

Ana Bromanova:

Dve materi

Ko sem se prvič srečala s tisto ženo v železniškem vozu, je imela pri sebi morda štiriletnega, nenavadno spodobnega dečka. Posadila ga je v kot. Sedel je mirno, niti se ni ganil; gledal je skozi okno. Toda njegov pogled je plaval mnogo, mnogo dalje, ne samo do dreves, hiš in brzojavnih drog. Nisem poznala dečka, a vendar bi bila rada videla, da bi bil živahen, kakor so drugi otroci v kupeju, ki ne prestando ščebetajo in brcajo z nogami. Gotovo si je to želela tudi njegova mati. Rekla mu je: «To se lepo peljemo, kajne, zdaj smo na mostu, vidiš vodo?»

Deček ni odgovoril, morda je niti slišal ni. Suhe nožice je imel v volnenih nogavicah, čevljički so bili rjavi in staromodni. Na sebi je imel moder plašček in novo čepico.

S svojimi prosojnimi ušesi in velikimi očmi je bil kakor figura iz voska.

Mati je bila skromno oblečena. Ko smo se bližali Ljubljani, ji je upadel pogum, tako da ni mogla več govoriti z dečkom. In ko je vlak vozil na postajo, je bila razburjena in je nervozno iskala vozovnici po žepih. V njenih rokah sem opazila med drugimi listinami papir z napisom «Otroška bolnica».

Odsihdob nisem dečka več videla.

Ostal je v bolnici. Mater sem videla vsak četrtek, ko se je vozila k njemu. Vselej je imela pri sebi zavojček, škatlo s čokolado, pomaranče, slike... Sedla je v kot in začela plesti majhen pulover iz bele volne. V duhu sem videla, kako se bo ta pulover lepo ujemal z mornarsko obleko. Otroci navadno po bolezni zrastejo in jim je vse premajhno. Delala je hitro in, ker je pri tem gibala z usti, so ljudje mislili, da govori sama s seboj, toda govorila je s svojim malim dečkom.

Nekega večera — to ni bilo v četrtek — sem srečala mater bolnega dečka spet v vlaku. Vlak je bil prenapolnjen; iskala sem kotiček, kjer bi mogla vsaj udobno stati, in zagledala sem ženo, mater tistega dečka. Bržčas je prišla zelo zgodaj pred odhodom vlaka, kajti imela je

zase udoben prostor, kjer je sedela vsa zgrbljena. Čez roko ji je visel majhen suknjič, okrašen s pozlačenimi sidri, in v roki je držala okroglo čepico. Pri pogledu na ta skromna komada obleke v materinih rokah, na obleko, ki sem jo nedavno videla na malem dečku, se mi je stisnilo srce. Mati je dobila obleko, katere otrok ni več potreboval.

Mati ni jokala, bila je bleda in utrujena. Toda obraz ji je bil miren.

Tik pred odhodom vlaka je vstopila v vlak mlada zakonska dvojica. Nobenega sedeža ni bilo več nezasedenega. Mlada žena, ki je bila očitno v blagoslovljenem stanju, se je smehljaje oprla na svojega moža. Potniki,

Zdenka Rydvalova:

MILOŠČINA

Dan je ugašal. Sonce je zahajalo za hrbte gorskih velikanov in somrak se je spuščal v dolino.

V mračni izbi stare Mete je bilo tiho, samo polena so prasketala v železni pečici, na kateri so se kuhali koruzni žganci.

Stara Meta je imela zgrbančene roke sklenjene, in brezzoba usta so se tiho gibala. Sin Tone si je podpiral črno, cigansko kodrasto glavo in predel svoje malopridne načrte.

«Denar! Ah, ko bi imel denar!» je vzdihnil.

Meta se je prekrizala.

«Moli, fant — čemu potrebuješ denarja? Saj nama ni tako hudo — in ako bi ti več delal...»

«Eh — delo! Delo in beda — nič drugega!» je znova vzdihnil Tone in udaril s težko pestjo po mizi. Nejevoljno je odrinil skledo žgancev, ki mu jo je postavila mati na mizo, in zagrebel glavo v dlani...

* * *

Noč je dihala hlad, dišala po majnicah in se svetila od zvezd. Gorska slemena, zalita z blede mesečino, so strmel v nebo in oči stare Mete so v grozi zrle na Toneta, ki je klečal pri leseni skrinji in si s tresočimi rokami polnil žepe z ubogimi, po potu smrdečimi, leta in leta hranjenimi novci po 25 par. Ni se mogla premakniti, le slabotno je zastokala, ko je v sinov žep izginil tudi zlati križec na ozkem črnem traku...

Tone je vstal. Z nekoliko koraki je bil pri vratih, in noč ga je vzela.

* * *

Meta je jokala. Tisoč solz je izteklo iz njenih oči, ki so bile zardele od krvi strtega materinskega srca, toda vse te solze niso mogle odplaviti podobe Toneta, gubečega se v temo.

Štirinajst dni se je prevažalo čez Metino razbolelo glavo, štirinajst dni se je prebudilo na gorskih vrhovih v rožnati zori in štirinajst dni je ugasnilo — Metine oči pa še niso bile suhe.

Ogenj v pečici je ugasnil — ni ga bilo več treba. Meta ni imela, da bi si skuhal žgance. Poslednja miš je že razočarana zlezla iz hišice, kjer ni bilo niti drobtinice kruha.

Meta je zrla za njo z boleznim, trpkim pogledom, nato je vstala. Sključena, zlomljena, s težkim križem na starem hrbtu se je vlekla po neskončni cesti v mesto. Beraška mošnja

ki so brali časopise, so se še bolj zagledali vanje, nihče ni odstopil svojega sedeža mladi ženi.

Mene je to jezilo. Ko bi bila jaz sedela, bi ji bila takoj ponudila svoj sedež. Ozrla sem se po sopotnikih, češ, kdo se bo žrtvoval? Vsak misli, da stori to njegov sosed.

Zdajci vstane mati, ki ni imela več otroka — ostal ji je po njem le plašček in čepica. Tako oropana mati je vstala in pošepetala: «Sedite, gospa!»

In stala je kakor soha, držeča se za kovinski drog...

To je vse.

Ne... to sta samo dve ženi... dve materi, ki sta se srečali in ki pojedeta v različno smer.

Ena s svojo nado in radostjo, druga s svojim gorjem in obupom.

ji je s svojo težo upognila tilnik, toda tisočkrat težja je bila zavest, da je vzredila — tatu.

* * *

Glas zvonov je plaval po čistem, veselem jutru, in množice pobožnih ljudi so hodile v cerkev. Široka cerkvena vrata so bila vljudno odprta, skozi nje je dišal vonj kadila, in stari beračici, ki se je stiskala k beli steni, se je zdelo, da je Bog blizu...

Ponižno je povešala glavo, roke je imela sklenjene — ustnice so ji šepetale tiho molitev. Te roke! Toliko so se žulile, toliko se trudile z napornim delom — samo zdaj se nočejo iztegniti po miloščino.

* * *

Tone se je pomešal med množico ter spretno in naglo delal. Preden so v cerkvi sladko zadonele orgle in se je prostor pred cerkvijo izpraznil, mu je že žvenketalo v žepu polno novcev. Tonetu je bilo čelo obrito s potom, obraz mu je bil sinjebled.

«Krst — tatinski krst!» je težko zašepetal. «Eh — na vse se človek navadi, in imel bom denar — veliko denarja!»

Boječ se je skrčil, se ozrl okrog sebe, in njegov pogled se je dotaknil beračice, sključene in uboge, ki je sedela na cerkvenih stopnicah.

V Tonetovi duši se rodi primitivna želja, da bi zlo popravil z dobrim delom. Kar nevede sega v žep in stopa bliže.

V tistem hipu je starka dvignila tresočo se roko in odprla dlan. Trda, žuljasta roka — toži nebesom. Novec je padel na njo in zazebljo jo je. Starka je privzdignila glavo.

Tone je zakričal in se opotekel.

«Mati!» Roka z miloščino je omahnila, novce se je zakotalil z dlani.

«Tone — fant moj — fant!» Materinsko srce beračice pozabi na vse, čudežno preneha krvaveti in hiti otroku naproti. Ne sinu — tatu, samo sinu — otroku, ki je nekoč pod njim spal. Tonetu so se zašibila kolena.

«Mati — tega — tega nisem hotel...» blebete in se prijemlje matere, skesan in strit od resnične bolesti.

«Ne — ni slab ta moj fant!»

Metini prsti so se vpletli med mladeničeve kodre in ga božali. Nebo modro žari in Bog je blizu...

Tonetovi žepi se praznijo. Na stopnicah leži beraška mošnja, zraven pa kupček nakradenega denarja.

«Vrniva se domov — mati!» pravi Tone mehko in na licu se mu svetijo potoček solz. Potem se pa vendar še pripogne in nežno pobere novce — miloščino, ki je padla z Metine dlani.

«To vzamem s seboj — za spomin in svarilo!» pravi tiho in pobožno zgubančeno materino roko. Krepko objame starko — in molče se vračata domov.

...joj mamica, kaj pa tukaj leze?

ČE JE MAMA BOLNA . . .

V tišino jutrá tiktaka bela kuhinjska ura. Prvi žarki rišejo drobne lise po linoleju in mizi. Štedilnik je mrzel. Vrata se tiho odpro; iz sobe pride po prstih Bojči v pižamici in prisluškuje nazaj proti sobi. Mama še spi. Mama je bolna.

Nekaj časa razmišlja in razteza prožni trak na hlačkah. Tudi popraska se zaspano po glavi — to navado ima po očki — in drgne boso nogo ob rdečo copatico. Razkuštran je, lica mu še rde od spanca. Razgleduje se po kuhinji in široko zdeha. Zakuriti mora, in to je težaven posel. Vžigalice so tako visoko skrite. Primakne stol k štedilniku in urno spleza do vžigalic. Copata mu pade z noge, Bojči trdo udari na tla. Zdrzne se in posluša, z okroglimi svetlimi očmi gleda proti sobi. Potem zdrkne počasi s stola in zbira treščice in polena. Vžigalice! Kreše, lomí, drgne, spet lomí, komad za komadom. Končno se papir vname. Bojči uživa v drobnih plamenčkih, ki se sučejo in ližejo treske. Potem se spomni svojih gospodinjskih dolžnosti in odvleče stol k omari. V omari je kava že kuhana, toda mrzla, črna in grenka. S prstom poskuša, ali je oslajena. Lonec pristavi na štedilnik, tudi mleko v kozici najde na oknu, potem pa potrpežljivo strmi v posode, kdaj bo zavrelo.

Kava je topla. Z največjo zajemalko naliva črno kavo v posodico, na kateri so naslikane piške. Naliva in poliva mizo in pižamico. Z dlanjo razmaže razlito kavo po mizi in obriše z rokavom črne madeže. Natanko in zanesljivo pozna pločevinasto škatlo s sladkorjem. Petkrat napolni zvrhano žlico in osladi mamino kavo, kar jo najbolj more. Kako bo mama vesela dobre kave! Bolna je in Bojči ji mora prav posebno postreči. Če je Bojči bolan, ga mama vprašuje, ali bo jedel jajčka ali šodo ali juhico. Tudi mamica mora jesti jajčka! Izbere največje jajce v omari. Z noževo konico zavrti luknjo v mast in dene velik kos masti v kozico. Koliko opravlja ima s tem jajčkom! Na stol, s stola na tla. V štedilniku umira ogenj. Bojči polaga polena v štedilnik in tiho prepeva. Bojči zmerom poje, kadar dela. Kmalu zaprasketa ogenj in v ponvici cvrči mast. Mala gospodinja v hlačicah se suče po tleh in na stolu. Z jajcem udarja in udarja, nenadoma se lupina razpoči in v malih rokah je zdrobljena spolzka lupina in rumenjaki, ki kaplja v kozico, v mast, na štedilnik in teče za rokavček. Bojči pa je vztrajen in neustrašen. Nekaj bo že ostalo za mamico. Pridno meša in čaka, da se jajce čimbolj strdi. Bojči zna imenitno kuhati.

Žalostno gleda rokave. «Jaz nisem kriv, zakaj se je pa tako neumno razpočilo!»

Potem išče kruh. Hlebček ima trdo skorjo. Z malim nožem poskuša rezati, a ne gre. Obrezuje tanke rezine v krogu, kakor bi lupil jabolko. Razočarano gleda krušne olupke in jih zloži na krožnik. Po prstih odide v sobo.

Mama še spi. Zunaj v kuhinji pa čudno šumi. Mleko! Skrivi hrbet in poskakuje po prstih nazaj v kuhinjo. Res kipi mleko! Bojči krili z rokami, kakor da hoče ustraševati poredno mleko. Posoda je prevročna in ročaj je nalašč obrnjen proč. Bojči obupano poskakuje pred štedilnikom. Mleko raste in zadovoljno prekipeva čez robove, na štedilniku pa se kadi in diši, diši! Bojči išče okrog sebe, potem zagrabi nogavičke, ki vise čez stol, in vleče posodo z mlekom na kraj. Kadar je nevarnost za njim, ga vselej srbi glavica. Praska si jo in žalostno gleda štedilnik in proti sobi. Mama ima dober nos!

Potem se spomni kave, v kateri je do polovice sladkorja. Mama je budna v postelji in začudeno pogleduje sinčka. «Kaj pa ti?»

Bojči se blaženo smehlja in molči. O, ko bo poskusila dobro kavo!

Mama se počasi vzdigne, Bojči pa jo potisne nazaj na blazine in ji skrbno odeva razgaljeni vrat. Pij, mamica! Potem se spomni jajčka in plane nazaj v kuhinjo. Mama se smehlja in poskuša piti. Toda! Strašno je sladka; kar vleče se od sladkorja. Bojči stoji že pred njo s krožnikom in se smeje. «Pet žlic sem dal, mamica, pomisli, pet žlic! Ali je dobra, kajne?» Zadovoljno se reži pred njo in ji potiska skodelico k ustom. Čudna je mamica. Užaljena, skoraj obupano jo gleda. Pet žlic sladkorja!

Potem nadaljujeta boj. Jajček! Krožnik ji postavi čisto pred nos, krušne olupke pa naloži po odeji in svečano zapove: «Zdaj pa jesti, mamica, in amen!» Mamica ga gleda in trdovratno tišči zobe skupaj. Bojči je neizprosno. Kakor zdravnik ji narekuje predpise in ji grozi z obkladki, če ne bo jedla. Obkladkov, posebno mrzlih, se Bojči strašno boji.

Potem poskuša zlepa. «Ker si bolančkana, dobiš jajček. Samo bolni revčki dobijo take dobre reči za zajtrk. Odpri usteca, ena, dve, tri, bumf! Tako, vidiš, letijo abesinske bombe, mamica. Saj gre!» Bojči pomaga z vsem telesom in obrazom in lačno požira sline. Nabodeni kruh ji tišči prav v usta in med zobe ter ji grozi, da jo bo zbedel, če ne bo pojedla. «Mamica, zdaj pa poslušaj. Če ne boš jedla, že veš! Kruh moraš pojesti. Ne valjaj ga po ustih.» Bojči prav dobro pozna ta stavek.

Zajtrk je končan. Bojči gleda mamo resno in strogo, zdaj žalostno ali poredno. Mama hoče govoriti, toda sinko ji prepove. Zdravnik je vendar rekel, da mora prav tiho ležati in se potiti. Ah, da! Spomni se dolžnosti kot zdravnikov namestnik. V predalu so tablete. «Mamica, še tableto moraš pojesti.»

Kako ljubeč, priden in dober zna biti mamin Bojček včasih. Toda samo včasih! Kadar pa ni priden, ljubeč in dober, takrat . . . Oh, kakšna paprika je Bojči.

«Kosilo bom tudi skuhal», se hvali pred mamo. «Polento bom skuhal. Slanika bom kupil v trgovini in bomo jedli kakor revni italijanski otroci.» Očka mu je pravil zgodbo o slaniku. «Vidiš, mama, tako bomo jedli. Čof po polenti s slanikom in čof. Polenta, vidiš slanika? Očka bo pojedel slanika, jaz pa polento.»

Živo se mu smejejo okrogle oči, in po zraku maha z brisačo od samega navdušenja. Mamica se trudno smehlja in skrbno gleda na uro. Bojči sedi na svoji postelji in binglja z nožicami. Govori, govori, kako bo jedel. Revček je lačen, a je pozabil na svoj zajtrk. Nenadoma zagleda mamino kavo in radostno vzklikne: «Kajne, mamica, da ne boš popila kave? Ja bom pa jaz!» In že je pri skodelici.

«Zdaj pa grem, mamica. Glej, da ne boš vstala. Očka mi je naročil, naj pazim na tebe. Ko pride teta, bo ona pazila, jaz bom pa kuharica.» Še pri vratih ji žuga s prstkom. «Boš pridkana?»

Ko pride teta, najde kuhinjo v strašnem neredu. Miza je polita. Žlica, noži, zajemalka, kruh, nogavička, jajčne lupine, vse je na kupu. Sladkor je pred omaro. Predali so odprti. Pod pretrgano papirnato vrečico leži raztresen koruzni zdrob. Bojčkove rdeče copatke so rumene od jajčka. Bojči sam pa sedi sredi kuhinje na stolu; gol je ko angelček in z milom pere zamazano pižamo.

Tiho se spogledata s teto. Ona molče prikima; v njenih očeh je sporazum . . .

Kadar otroku mati umrje...

Za letovanje:

LASTNO HIŠICO

Nasveti za izpolnitev želje, ki jo ima vsak prebivalec velikega mesta

Naša poletna hišica potrebuje štiri trdne stene in streho. Ne potrebuje podzemne kleti, instalacije in bog ve kakšnih kurilnih naprav. Potrebna pa je dobra peč za kuho, ki ob hladnih dneh greje hkrati tudi hišico, potrebne so trdne oboknice in močna hišna vrata, da ne morejo v hišico nepovabljeni gostje med tednom, odnosno takrat, kadar nas ni tam.

Stavbni material za hišico je odvisen od kraja. Dobre in udobne so lesene

Leva slika:

Tale skromna hišica iz opekastega zidovja, pobeljena z apnom, ima vzlic svoji malosti vse, kar potrebujemo, celo vodnjak prav pred hišnimi vrati. Dimnik sredi strehe daje hišici poseben slog in razodeva že odzunaj ugodje toplega ognjišča.

Srednja slika:

*Deželski značaj je ohranjen tudi v notranj-
ščini te hiše. Neometano opekasto zidovje z
zidanim kaminom je prav tako izrazito ka-
kor golo, ostruženo stropno tramovje. Bela
javorova miza se odraža od temnih pološče-
nih stolov.*

Spodnja slika:

*Siroko zasnovani tloris te hišice kaže, da je
znotraj prostorna. Pobeljene zunanje stene
in široki pristrešek, težke oboknice in vrat-
nice, ki pričajo o solidnosti, in tla iz kame-
nitih plošč, ki se razprostirajo okroginokrog
hiše, tvorijo udobno celoto.*

Vsi, ki živimo v mestih in skoraj ne moremo pogrešati svojega vsakdanjega dela, katero nam daje mesto, čutimo, da vzlic temu ne smemo izgubiti zveze z naravo, ki nam daje moči, potrebne za naše delo in naš življenjski boj. Zato bi mi vsi radi imeli lastno hišico za letovanje ali za oddih na koncu tedna, čemur pravijo Angleži «week-end» (izg. vikend).

Saj sicer ljudje res najemajo za poletje sobe v bližini mesta, toda cilj je in ostane vendarle lastna hišica. Morda bodo naši nasveti marsikoga dovedli do tega cilja. No, pojdimo ven iz mesta, vzemimo v zakup majhen kos zemljišča nekje, kjer je lepo in kamor vožnja ni draga. Pri iskanju kraja moramo biti zelo vztrajni; morda nam bo treba prej eno celo poletje hoditi naokrog, da bomo našli košček zemlje, ki nam bo res ugajal. Potem pa, ko bomo slednjič imeli svoje zemljišče, ne bo noben kvadratni meter zemlje v naši domovini lepši kakor naše zemljišče! Nič ne de, četudi je to samo travnik brez drevja, nič ne de, če bo obdelovanje naporno in če bohotijo tam še bodljike in plevel. Mi bomo teh nekaj kvadratnih metrov lastne zemlje predelali v vrt, ki bo tako lep, kakor smo vedno sanjali o njem!

Biti pa moramo tudi varčni, ako hočemo to željo uresničiti. Prvo leto si še ne bomo mogli postaviti hišice, morda tudi v drugem letu še ne. Imamo pa medtem čas, da obdelujemo svoje zemljišče in se mirno poučimo, kateri gradbeni način najbolj ustreza kraju in je zato cenejši, in natanko premislimo in izdelamo svoje gradbene načrte,

Zgornja leva slika:

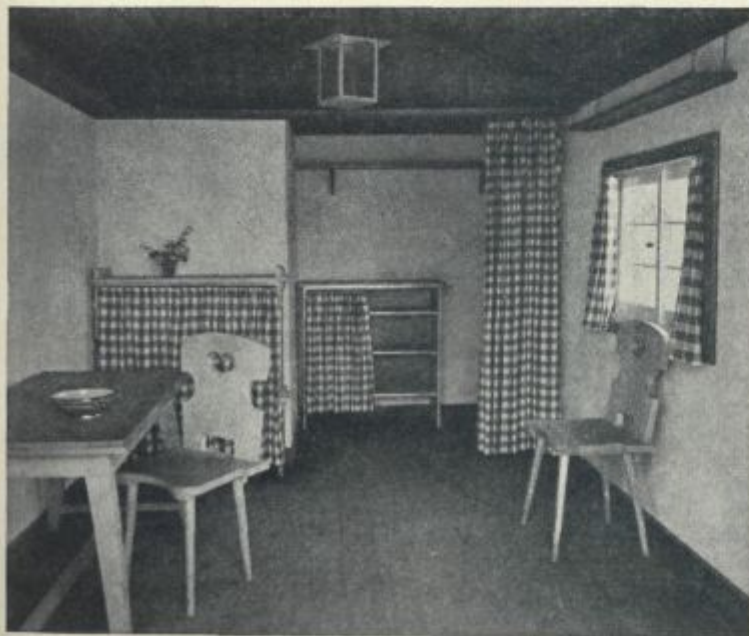
Lesena hišica s prijetno, pokrito teraso. Prijazna lesena konstrukcija, lahko nagnjena ploščata streha za odtekanje deževnice in lepo odmerjene stene, okna in vrata označujejo to hišico s prav posebno noto.

Zgornja desna slika:

Ta, ki je imel priložnost, da si je lahko zgradil svojo hišico v senci lepih dreves, si je izbral zemljišče posebno srečno. Leseno predhišje, oknice in vratnice z ročno izdelanimi železnimi okovi dajejo tej hiši krepak deželški slog.

Leva spodnja slika:

Preprosto naravno (brez lužila) leseno pohištvo v deželskem slogu je potrebno za prvo opremljenje lastne počitniške hišice.

hišice, ki jih izdelujejo specialne tvrdke v svojih delavnicah in jih potem na določenem kraju samo še sestavijo. Je pa še mnogo drugih možnosti za gradnjo cenjenih hišic. Tako se da na primer na temelju iz lomnega kamena, betona ali iz običajnega zidu postaviti predalasta zgradba, ki je zunaj obita z 20 mm debelimi, ostruženimi in vodoravno urejenimi deskami ali z eternitom. Eternit in podobni cementni azbest dobavljajo tovarne povprečno v ploščah 1.20×2.40 m. Te plošče se dajo ali prirezati v velikosti lesenih skodel ali pa porabiti kot velike plošče 60×120 cm. Seveda se more tudi navadno leseno

Zunanja prša z majhno vodno kotlino in vodovodom.

ogrodje znotraj in zunaj ometati ali pa uporabiti znani opekasti zid. Poskrbeti moramo tudi za dobro izolacijo zunanjih sten in tal zoper dvigajočo se vlago. Amerikanska gradnja je prav primerna za kraje, kjer je mnogo lomnega kamena. Kamni se z najbolj ploščato stranjo nazven vstavljajo v opaz in nato se zadelajo z betonom. Na zunanji strani odprte stike med kamni, do katerih ni proniknil beton z notranje strani, izpolnimo po odstranitvi opaža z malto, v katero vtisnemo drobne kamenčke. Tak zid je zelo odporen, poceni in slikovit. Streha iz dvojne streš-

ne lepenke brez katrana varuje hišico v vsakem slabem vremenu.

Naprave za dobivanje vode v taki hišici niso potrebne, če hočemo varčevati, pač pa mora biti zunaj na zemljišču dober vodnjak. Stranišče ni treba, da bi bilo angleško, temveč si lahko napravimo zunaj v posebni hišici stranišče z izkopano jamo. Če pa hočemo vsekako imeti pravo stranišče na vodo, si ga damo seveda lahko napraviti tudi v hiši; to pa znatno podraži zgradbo.

Važno je, da dobro premislimo mere za hišico. Koliko naj bo ležišč? Ali hočemo imeti spalnico ločeno od sobe, kjer prebivamo čez dan? Ali si morda želimo poseben prostor za vrtnarsko orodje? Če je spalnica ločena od sobe, si lahko uredimo pregrajena spavališča kakor v ladijskih kabinah (tako imenovane koje) s posteljami, ki so nameščene druga nad drugo. Tako nam ni treba skrbeti, kam bomo spravljali posteljnino čez dan. Ako imamo v hišici samo en prostor, uporabljamo spalni kavč (couch) podnevi za udobno sedenje. Posteljnino spravljamo potem čez

dan najbolje v kako skrinjo ali primerno omaro. Seveda mora biti ognjišče v glavnem prostoru, ako si ne moremo postaviti velike hiše z majhno, oddeljeno kuhinjo. Toda ravno ognjišče v hiši je ob hladnih večerih, kakor so v našem poletju prav pogosto, tako prijetno kakor najlepši kamin v razkošnih hišah.

Čisto preprosto pohištvo iz domačega naravnega lesa in pestri pralni kretoni ali katuni kot zastori in prevleka za blazine napravijo iz naše hišice prijazen nedeljski ali počitniški dom.

Ker na našem malem zemljišču najbrže ni električne napeljave, si bomo za razsvetljavo izbrali svetilko, ki nam je najbolj prijetna: moderno svetilko na špirit ali petrolejko, katere ugodna luč je ob mirnih večerih v počitniški hišici lepša kakor najbolj slavnostna razsvetljava v mestni hiši!

Ko sklepamo pogodbo za najem lastnega zemljišča, si ne pozabimo izgovoriti in zagotoviti predkupne pravice, t. j., da imamo mi pred vsemi drugimi prvi pravico do nakupa tega zemljišča. Saj se vendar nočemo in ne moremo več ločiti od uresničenja svojih sanj!

STARŠI, TAKO SE PREPIRAJTE

Moderno dušeslovje nam vé mnogo povedati, kako vpliva prepiranje staršev na otroke, posebno v nežnih letih. Jemlje jim zavest varnosti. V njihovo življenje vnaša čustva strahu in bojazljivosti, kar lahko za vse življenje napačno uravná njihovo stališče nasproti svetu, ki jih obkroža. Prepiranje staršev lahko ohromi v otrokih dve najvažnejši reči človeškega življenja: ljubezen in delavnost. Pa je še mnogo drugih manj očitnih škod, ki se kar ne dajo natanko preiskati.

Kar predstavlja si: otročiček, ki je tako presrečno navezan na očeta in mater, na mah instinktivno zasluti v njunem prepiru, da tu ni vse v redu, da ni stalnosti v tisti lepi in prijetni harmoniji, ki jo otrok ljubi. V trenutku začuti, da ni čvrstega oporišča, na katero se lahko zanese. V otroku se pojavi prestrašenost, katere si ne more sam razložiti in ki ga lahko duševno poškoduje. Starši, to je treba vedeti: občutek varnosti je otroku prav tako potreben, kakor redna hrana!

Po sebi je razumljivo, da se starši ne smejo pričkati vpričo svojih otrok. Niti to ni dopustno, da bi pred njimi imeli svoje tako imenovane »spodobne nastope«. Kar se staršev vzajemno tiče, naj opravijo čisto sami med seboj. Pred otroki morajo starši, kakor pred vsem svetom, predstavljati skupno fronto. Če se starši ne morejo sporazumeti za kakršenkoli način znošenega sožitja ali da ne morejo vzajemno vsaj nekoliko omiljevati napetosti, morajo biti pač res zelo dobri igralci, da pred otroki skrijejo mržnjo ali celo sovraštvo. Otroci tenko čutijo in kmalu spoznajo, kako je s starši. Če ni naravne vzajemnosti,

če ni prave topline, marveč samo hlad, mrki molk in ostra odrezavost, ki se omili samo v navzočnosti gostov, tedaj si je otrok brž na jasnem, kako je v družini.

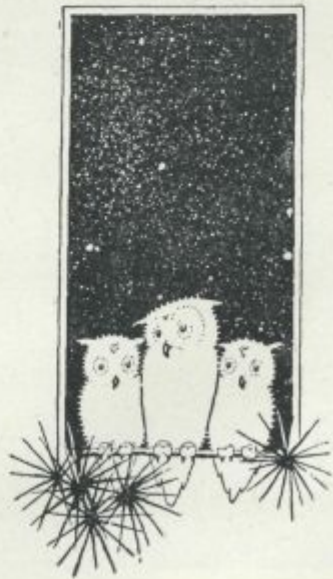
Na žalost najdete takšno stanje danes prav pogosto. Res, hudo je, če je v hiši prepir, toda še slabše je opisano stanje. Otroci, katerih starši se odkrito prepirajo, ki se pa kmalu nato spet sporazumejo, ker se imajo vendar radi in so drug na drugega navezani, — takšni otroci niso preveč prizadeti po običajnem »domačem prepiru«. Nalezajo se lahko slabih manir in v življenju se ne bodo znali obvladati, ker za to niso imeli dovolj dobrega zgleda; toda na drugi strani se lahko navadijo, da ne bodo v življenju jemali nenadnih razburjenj preveč resno in bodo marsikatero nevskečnost hitro pozabili. Marsikateri starši se prepirajo na las tako kakor zdravi, nebrzdani otroci. Dajo si »nekoliko duška«, potem se pa lepo poljubijo. In že je vse pozabljeno, življenje pa teče mirno dalje; mirno — do prihodnjega »duška« ...

Ako pa mož in žena uvidita, da so resna nasprotja med njima vedno pogostejša in da si — kakor pravimo — »gresta na živce«, je pač treba, da si vsaj vpričo lastnih otrok potrkata na vest: Kako se obrzdati in obvladati, da vsaj otroci ne bodo trpeli škode? Kako najti način, da bo v družini vsaj nekoliko sijala skupna sreča?

Poslušajte zgodbičko zakonskega para, ki je zadevo rešil po svoje. Mož in žena sta po nekaj letih spoznala, da je njun zakon zgrešen, — skratka, da se ne ljubita. Gospa je potem povedala piscu tega članka:

— Če bi ne bilo otrok, bi se bila z možem seveda ločila. Toda otroke sva imela in zato sva morala misliti. Čutila sva, da morava ostati skupaj za voljo otrok in da morava ustvariti dom, v katerem bodo vsaj otroci zadovoljno uspevali. V tem domu ne sme biti odkritega prepira, nasprotja med nama ne smejo preostati na dan. Nobene napetosti ne sme biti v družinskem ozračju. Ne sme biti odtujevanja, ki bi neusmiljeno razdiralo srečo najinih otrok. Če nama to ne bo uspelo, sva rekla, bo pač bolje, da se ločiva. Dom mora biti na vsak način srečen, drugače je ves trud in vse trpljenje zaman. Storit sva morala vse, da se nama to obnese. Temelj, na katerem sva sklenila graditi, je bil najin trezni preudarek in sporazum, še prav posebno pa najina skupna ljubezen do otrok. Drug od drugega, sva sklenila, sme terjati le tisto, kar se tiče otrok. Mož je dobil svojo sobo, jaz sem si uredila svojo. Vodila sem gospodinjstvo, on pa je vršil svoj poklic in skrbel za potrebne dohodke. Bilo mu je prav tako kakor meni na skrbi, da bi ustvaril prijeten dom, svojim otrokom prijetno gnezdo. Bila sva čez nekaj časa presenečena, ko sva videla, da je skupno življenje tudi na tej osnovi znošno. Prejšnje sovraštvo se je razvilo v iskreno prijateljstvo. Marsikateri vzrok nasprotij je splahnel sam po sebi. Sodim, da bi se bila marsikod drugod lahko obnovila romantična ljubezen; pri nama se to ni zgodilo. Prepričana sem, da je način, kakor sva midva rešila to zadevo, najčvrstejša osnova romantični ljubezni v zakonu, ki bi se lahko venomer osveževala. Bodi že kakorkoli, midva imava več od zakona kakor marsikateri najini znanci, ki so baje »zaljubljeni« in ki so teoretično mnogo bolj idealni za zakonski stan, kakor sva bila midva. —

H koncu je gospa še pripomnila, da vsega tega nista dosegla zgolj z neprijetno strpnostjo »zavoljo otrok«, marveč zato, ker sta vztrajala na dogovoru. To je bil program, ki je obsegal plemenitost, prijaznost, takt, strpnost in zadostno mero skupnih interesov.

Priljubljen okras

so
nabori

K 8165

K 8246

K 8290

K 8191. Elegantna popoldanska obleka iz svile. Urezana je iz cela. Pravo obliko ji dajejo nabori na ramah ter v pasu. Blaga potrebujemo (za velikost I) 3.65 m, če je 92 cm široko. Veliki kroj »Ultra« se dobi v velikostih Ia in I po 22 dinarjev.

K 8165. Okusna popoldanska obleka iz volnenega blaga ali pa iz svile. Narejena je čisto preprosto, edini okras je nabor na prsih in na rokavih ter beli naprsnik. Blaga potrebujemo (za velikost I) 1.75 m, če je 130 cm široko. Veliki kroj »Ultra« se dobi v velikostih 17 in I po 22 dinarjev.

K 8191

* K 8290. Čedna popoldanska obleka iz svile. Rokavi so urezani hkrati z obramnikom. Blaga potrebujemo (za velikost II) 3.35 m, če je 92 cm široko. Veliki kroj »Ultra« se dobi v velikostih I, II in III po 22 dinarjev.

K 8246. Obleka iz muselina, okrašena z izpodrobnostmi. Ozki prednji poli kričata zvonce. Pas je iz istega blaga kakor obleka in ima spredaj veliko zapono. Vratna izreza in rokavi so obrobljeni z belim blagom. Blaga potrebujemo (za velikost I) 3.10 m, če je 92 cm široko. Veliki kroj »Ultra« se dobi v velikostih I in II po 22 dinarjev.

ZA VSE MODELE SE NAROČAJO KROJI »ULTRA« POD OZNAČENIMI ŠTEVILKAMI PRI UPRAVI »ŽENE IN DOMA«, LJUBLJANA, DALMATINOVA 8.

IZ MODERNEGA BLAGA

K 8309. Mladostna poletna obleka iz pikčastega blaga. Krilo je sestavljeno iz treh pol, od katerih je prednja ozka in zvončasta. Bluza je oblikovana s posnetki, in sicer v pasu, na rokavih in na prsih. Zapenja se na hrbtu z gumbi. Blaga potrebujemo (za velikost II) 3.10 m, če je 92 cm široko. Veliki kroj »Ultra« se dobi v velikostih II in III po 22 dinarjev.

K 8309

K 8236

K 8236. Damski kostum iz modrega volnenega blaga z belimi črtami. Krilo ima štiri pole. Jopica in krilo sta okrašena na ta način, da gredo črte posameznih delov v različni smeri. Vratna izreza je izpolnjena z belim naprsnikom, ki ima pokončen ovrtnik s petljo. Pas je iz usnja. Blaga potrebujemo (za velikost IV) 2.70 m, če je 130 cm široko. Veliki kroj »Ultra« se dobi v velikostih II, III in IV po 22 dinarjev.

K 8305. Sportna poletna obleka iz črtastega blaga. Urezana je iz cela. Krasi jo različna lega črt. Zavratnica in pas sta iste barve. Blaga potrebujemo (za velikost III) 3.85 m, če je 92 cm široko, ali pa 4.25 m, če je samo 76 cm široko. Veliki kroj »Ultra« se dobi v velikostih I, II in III po 22 dinarjev.

K 8285. Lepa mladostna obleka iz črne umetne svile z žarkasto plisiranim krilom. Okrašena je z naprsnikom iz belega žoržeta, ki je pošit s plisiranimi nabori. Iz žoržeta so tudi zapestki in ovrtnik s petljo. Krilo je prišito na poseben žvotek. Blaga potrebujemo (za velikost II) 3.35 m, če je 92 cm široko; če ima obleka dolge rokave, je pa zanjo treba 4 m blaga. Veliki kroj »Ultra« se dobi v velikostih I, II in III po 22 dinarjev.

K 8285

K 8305

ZA VSE MODELE SE NAROČAJO KROJI »ULTRA« POD OZNAČENIMI ŠTEVILKAMI PRI UPRAVI »ŽENEINDOMA«, LUBLJANA, DALMATINOVA 8.

Obleke in plašči

K 8248

M 2818. Ohlapen plašč iz blaga, ki je na narobni strani drugačno. Z narobno stranjo blaga je obrobjen plašč, iz nje sta narejena tudi pokončni ovratnik in petlja. Zepa sta našita. Ta plašč lahko nosimo čez vsako obleko. Blaga potrebujemo (za velikost I) 3.35 m, če je 92 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih 17, I in II po 22 dinarjev.

K 8248. Poletna popoldanska obleka iz rožaste umetne svile z dvobarvnim čipkastim okraskom. Krilo je spodaj zvončasto in na bokih dostavljeno. Rokavi so srednjedolgi in po dolgem sešiti iz dveh delov. Blaga potrebujemo (za velikost III) 2.90 m, če je 92 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih II in III po 22 dinarjev.

M 2833

M 2833. Plašč iz rumenkastorjavega angorskega blaga. Kroj in izdelava sta po zadnji modi. Palmasto razporejeni robčki krase prednik in zadnik. Tudi mošnjasti žepi so pošiti z robčki. Plašč nima ovratnika, ampak je samo zadaj ob vratu nekoliko vzvišen. Spredej ob vratu so majhni zavijki. Blaga potrebujemo (za velikost II) 2.75 m, če je 130 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih I, II in III po 22 din.

K 8299. Športna kozaška obleka iz škotskega blaga z naprsnikom iz belega pralnega blaga. Pri jopici je razen pri žepih in pri zapestkih karirasti vzorec vodoraven, pri zvončastem krilu, ki je sestavljeno iz dveh pol, je pa poševen. Temni pas je iz usnja. Blaga potrebujemo (za velikost I) 3.60 m, če je 92 cm široko. Veliki kroj «Ultra» se dobi v velikostih I in II po 22 dinarjev.

M 2818

K 8299

KOSTUMI PO VAŠI ŽELJI

S 1748

S 1748. Tridelni damski kostum, sestavljen iz temnega krila, svetle jopice in telovnika. Krilo ima dve poli in spredaj globoko gubo. Jopica se nosi odpeta in ima na hrbtu dvojno gubo. Edini okras jopice je nenavadna oblika obramnika in poševni žepi. Blaga potrebujemo (za velikost III) za krilo 1.20 m, za telovnik in jopico pa 2.20 m, če je 140 cm široko. Veliki kroj »Ultra« se dobi v velikostih II, III in IVa po 22 dinarjev.

S 1752. Mladosten kostum iz dveh vrst blaga. Ohlapna jopica je enobarvna, krilo je pa karirasto in krojeno poševno na niti ter ima dve poli. Zadnik jopice je iz treh delov, na predniku pa segata prednja sešiva samo do všitih žepov. Za ta kostum potrebujemo (za velikost 17) 1.30 m karirastega in 2 m enobarvnega blaga, če je 140 cm široko. Veliki kroj »Ultra« se dobi v velikostih 17 in I po 22 din.

S 1752

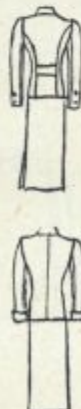
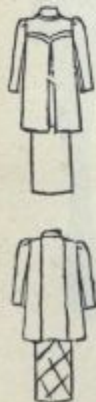

S 1740

S 1741

S 1740. Kostum iz modernega rižastega blaga s kvadratastim vzorcem. Kroj je primeren tudi za bolj močno postavo. Krilo je sestavljeno iz dveh pol in ima na levi strani spredaj bratek razporek. Zadnik jopice je krojen v treh delih in je okrašen s pascem, prednik ima pa dva dela in se zapenja z dvema gumbo. Blaga potrebujemo (za velikost IV) 2.50 m, če je 140 cm široko. Veliki kroj »Ultra« se dobi v velikostih II, III in IV po 22 dinarjev.

S 1741. Okusen kostum iz modernega blaga, ki se dobi v vseh odtenkih peščenih barve. Kroj tega kostuma je primeren za vitko, pa tudi za bolj močno postavo. Krilo je sestavljeno iz dveh pol in ima spredaj na sredi votlo gubo, ki je zgoraj prešita, spodaj pa odprta. Zadnik jopice je po sredi sešit. Jopica se zapenja s tremi gumbi. Blaga potrebujemo (za velikost I) 2.35 m, če je 140 cm široko. Veliki kroj »Ultra« se dobi v velikostih I, II, III, IV i V po 22 dinarjev.

ZA VSE MODELE SE NAROČAJO KROJI »ULTRA« POD OZNAČENIMI STEVILKAMI PRI UPRAVI »ŽENE IN DOMA«, LJUBLJANA, DALMATINOVA 8.

...IN OKUSNE BLUZE, KI SE K NJIM

lepo
podajo

B 2430

B 2430. Apartna bluza, okrašena s prešivi. Nekaj posebnega so krog života in ramenski rokavi s posnetki. Bluza se spredaj zavezuje s tremi petljami. Blaga potrebujemo (za velikost III) 2.25 m, če je 92 cm široko, z dolgimi rokavi pa 2.50 m. Mali krog «Ultra» se dobi v velikostih I, II in III po 14 dinarjev.

B 2418

B 2418. Športna bluza z zasločnim obramnikom. Na levem naprsnem žepu sta vezeni začetnici imena. Blaga potrebujemo (za velikost I) 1.65 m, če je 80 cm široko. Mali krog «Ultra» se dobi v velikostih I, II in III po 14 dinarjev.

B 2412. Do vratu zaprta bluza za starejše gospe. Zadnik ima zobčast naplečnik, prednik pa dva naprsna žepa. Blaga potrebujemo (za velikost IV) 2.20 m, če je 92 cm široko. Mali krog «Ultra» se dobi v velikostih II, III in IV po 14 dinarjev.

B 2427. Črtasta bluza, ki jo močno povzdigne različna lega črt. Blaga potrebujemo (za velikost 17) 1.60 m, če je 92 cm široko. Mali krog «Ultra» se dobi v velikostih 17 in I po 14 dinarjev.

B 2427

B 2438

B 2422

B 2438. Mladostna bluza iz karirastega blaga. Zadnik je iz enega kosa in ima po sredi gubo, prednik je pa dostavljen s poševno urezanim obramnikom. Na pokončnem ovratniku je spredaj petlja iz istega blaga. Blaga potrebujemo (za velikost II) 1.90 m, če je 80 cm široko. Mali krog «Ultra» se dobi v velikostih I, II in III po 14 dinarjev.

B 2422. Bluza iz pikaste svile po modernem kroju. Obe polovici prednika sta zgoraj nabrani in všiti pod usločeni obramnik. Bluza se zapenja spredaj z zankami na gumbe. Blaga potrebujemo (za velikost II) 1.80 m, če je 92 cm široko. Mali krog «Ultra» se dobi v velikostih I in II po 14 dinarjev.

ZA VSE MODELE SE NAROČAJO KROJI «ULTRA» POD OZNACENIMI ŠTEVILKAMI PRI UPRAVI «ŽENE IN DOMA», LJUBLJANA, DALMATINOVA 8.

Vezene bluze

in jopice

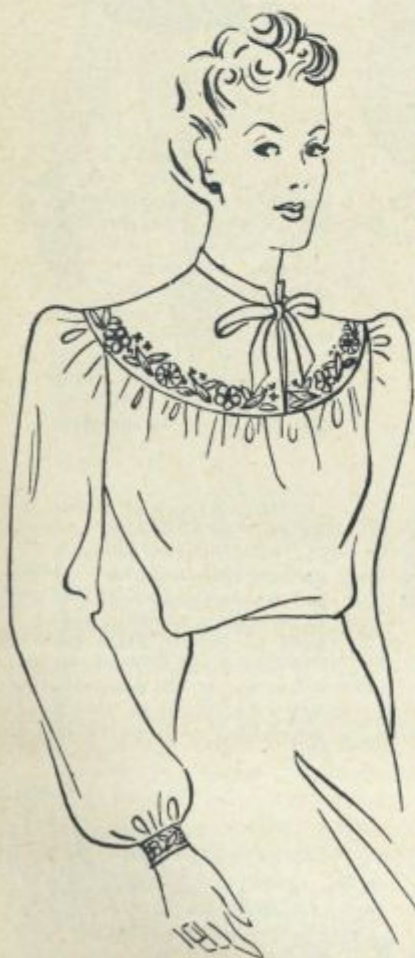
H 7060

H 7060. Jopica iz belega ali pa nebeljenega platna, okrašena s preprosto pisano vezeninom. Rokavi in vratna izreza so obkvačkani z barvasto prejico. Odlikanico za ročno delo dobite za 7 dinarjev. Kroj se pa dobi pod B 2440 v velikostih 17, I, II, III in IV po 14 dinarjev.

B 02430

B 02430. Bluza iz svetle pralne svile. Okrašena je s tribarvnimi kockami, ki jih vezemo z razprtim vbodom. Mali kraj »Ultra« za bluzo se dobi v velikostih I, II in III po 14 dinarjev, navodilo za ročno delo pa za 7 dinarjev.

B 02442

B 02442. Lepa bluza z obramnikom, vezena s ploščatim in občrtnim vbodom. Mali kraj »Ultra« B 2442 se dobi v velikostih II in III po 14 dinarjev. Odlikanico za ročno delo pa dobite za 7 dinarjev pod B 02442.

V 3397. Pletena jopica z rdečimi in modrimi volnenimi petljami v kvadratih. Vratna izreza in rokavi so obkvačkani z rdečim zobci. Mali kraj »Ultra« z natančnim popisom se dobi v velikostih I, II, III in IV po 14 dinarjev.

V 3397

V 3396. Okusna jopica iz temnomoдре volne, okrašena z rdečimi in modrimi križci. Podrobno navodilo za pletenje je na kroju. Mali kraj »Ultra« se dobi v velikostih I, II in III po 14 dinarjev.

V 3396

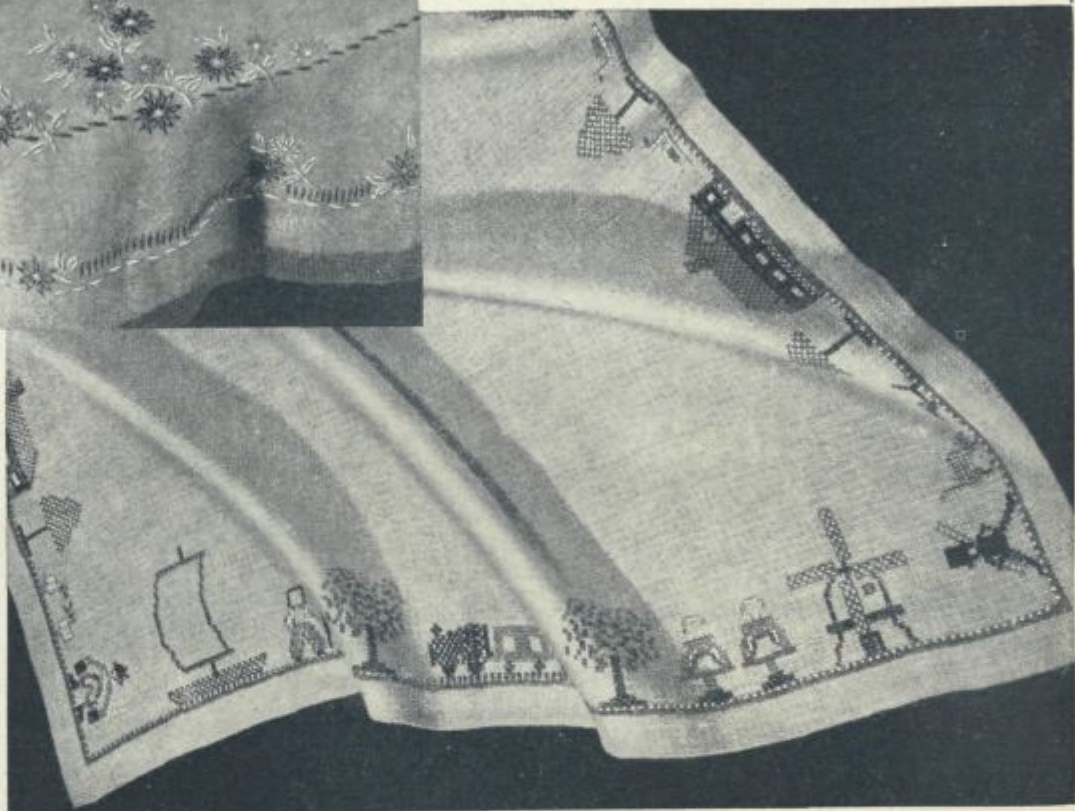
ZA VSE MODELE SE NAROČAJO KROJI »ULTRA« Z NATANČNIM POPISOM POD OZNAČENIMI ŠTEVILKAMI PRI UPRAVI »ŽENE IN DOMA«, LJUBLJANA, DALMATINOVA 8.

PISANO VEZENJE

H 6679

H 6679. Ta okrogli prt, ki ima v premeru 125 cm, je okrašen z različnimi cveticami, vezanimi s posameznimi verižnimi vbodi ter s razprtim in občrtnim vbo-dom. Trojna odlikanica «Ultra» se dobi za 36 dinarjev.

H 6674

H 6674. Okusen prt, ki ga vezemo z več barvami v križnem vbo-du. Prt na naši sliki meri v kvadratu 95 cm. Če vzorec bolj razmaknemo ali pa če ga izpopolnimo še s kakšnim drugim vzorcem, je prt lahko večji. Odlikanica «Ultra» se dobi za 12 dinarjev.

H 6734

H 6734. Prt ima v kvadratu 126 cm, stranica posameznega cvetnega lika pa 36 cm. Vezemo ga lahko v treh odtenkih kakršnekoli barve. Dvojna odlikanica «Ultra» se dobi za 24 dinarjev.

ZA VSE MODELE SE NAROČAJO VZORCI «ULTRA» POD OZNAČENIMI ŠTEVILKAMI PRI UPRAVI «ŽENEINDOMA», LJUBLJANA, DALMATINOVA 8.

Otroci pri igri

K-K 1632. Deška obleka iz pralnega blaga. Bluza s pasom se zapira spredaj na zadrgo. Med žepnicami naprsnih in spodnjih žepov je na vsaki strani prednika po ena guba. Blaga potrebujemo (za velikost 10) 2.35 m, če je 80 cm široko. Mali kroj «Ultra» se dobi v velikostih 6, 8 in 10 po 14 dinarjev.

K-K 1646. Oblekica za majhne dečke. Bluza je iz belo-modro kariraste bombažne flanele, hlačke so pa temnomodre in pod pasom pripete na bluzo. Blaga potrebujemo (za velikost 4) za hlačke 0.75 m modrega, za bluzo pa 1.15 m karirastega, če je 80 cm široko. Mali kroj «Ultra» se dobi v velikostih 4, 6 in 8 po 14 dinarjev.

K-K 1639. Kratek mornariški plašček iz temnomodrega blaga za večje in manjše dečke. Gumbi so pozlačeni. Blaga potrebujemo (za velikost 6) 1.10 m, če je 140 cm široko. Mali kroj «Ultra» se dobi v velikostih 2, 4, 6, 8 in 10 po 14 dinarjev.

K-M 5469

K-M 5423

K-M 5423. Oblekica iz sivomodrega blaga za majhno deklico. Obleka je okrašena z vodoravnimi robčki in z vzporedno rdečo zobčasto tvezjo. Prednik zvončastega krilca je podaljšan navzgor v plaso, ki pokriva razporek. Blaga potrebujemo (za velikost 5) 1.20 m, če je 110 cm široko. Mali kroj «Ultra» se dobi v velikostih 3, 5 in 7 po 14 dinarjev.

K-M 5469. Oblekica iz blaga lénate barve za majhno deklico. Zobčasti obrannik, rokavi in spodnji rob krilca so obrobljeni z dvobarvno (rdečo in modro) bombažasto tvezjo. Blaga potrebujemo (za velikost 6) 1.70 m, če je 80 cm široko. Mali kroj «Ultra» se dobi v velikostih 6, 8 in 10 po 14 dinarjev.

K-K 1639

K-K 1646

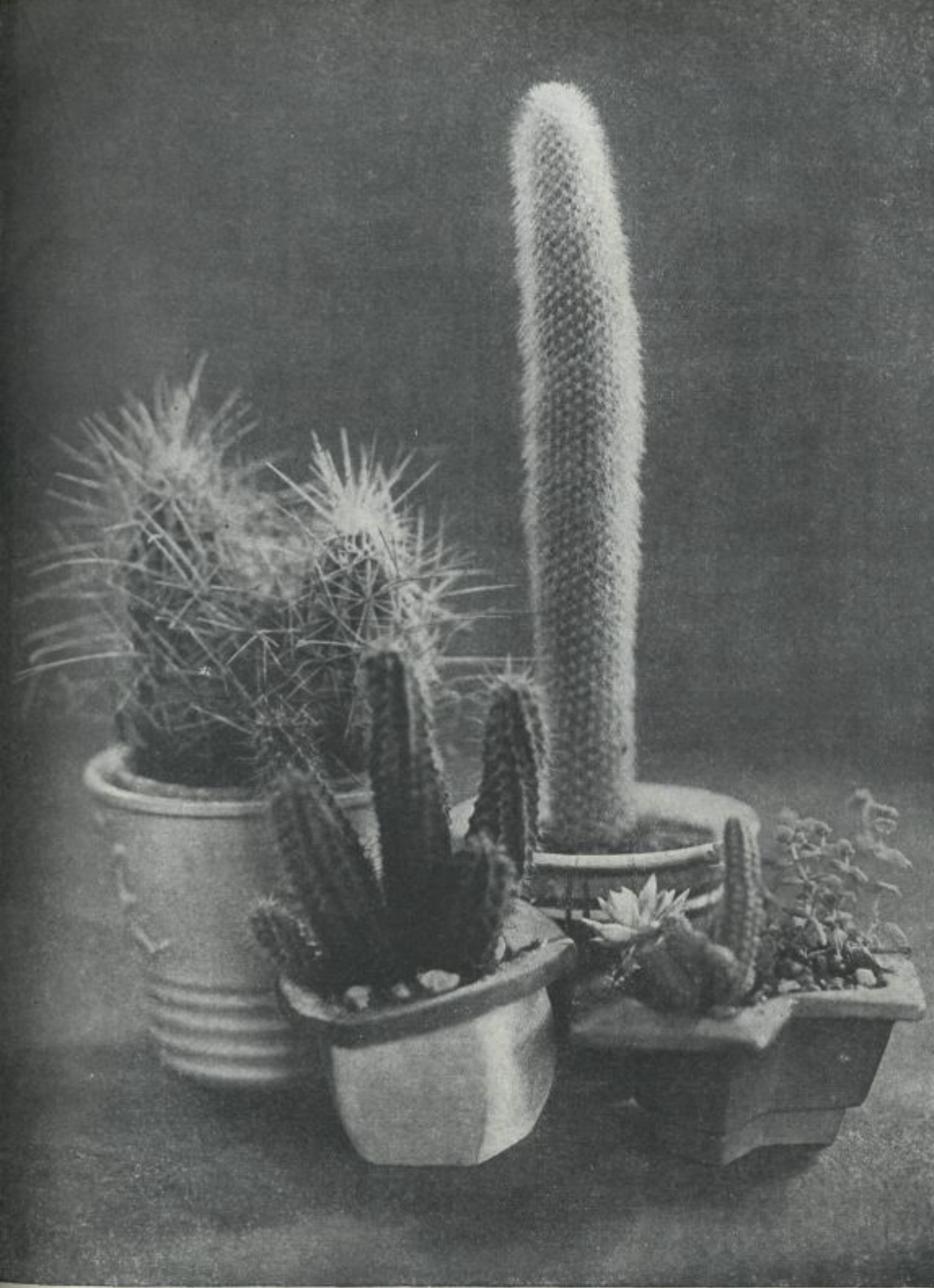
K-K 1632

K-K 1647

K-K 1647. Vremenski jopič s štirimi našitimi žepi in pasom. Nosí se lahko pri vratu zapet ali pa odpet. Blaga potrebujemo (za velikost 13) 1.50 m, če je 140 cm široko. Mali kroj «Ultra» se dobi v velikostih 9, 11 in 13 po 14 dinarjev.

ZA VSE MODELE SE NAROČAJO KROJI «ULTRA» POD OZNAČENIMI ŠTEVILKAMI PRI UPRAVI «ŽENEINDOMA»,
LJUBLJANA, DALMATINOVA 8.

Tudi cvetlice so podrejene modi, prav tako kakor psi. Naše babice so imele na oknih rade bujno cvetoče lobelije, pelargonije, nageljne in fuksije. Ženske naše dobe imajo pa rajši bodičaste kaktuse na stojalih. Vendar vsaka vrsta kaktusov v naših krajih dobro ne uspeva.

Če hočemo, da nam kaktusi lepo uspevajo, jih ne smemo nikdar postaviti na vroče popoldansko sonce, ampak okno rajši nekoliko zastrimo. Kadar opazimo na njih rumenkastordeče lise in postanejo mehki, je to znamenje, da so dobili sončarico, ki je zanje prav tako nevarna kakor za človeka.

Prevelika ljubezen in skrb za eksotične rastline nas dostikrat zavedeta, da jih premalo zalivamo. Menimo namreč, da ne potrebujejo preveč moče, ker je tudi v njih domovini le bolj po redkem dež. Tudi to naziranje je napačno. Kaktuse moramo preslepiti in jih prisiliti, da se počasi privadijo na naše vremenske prilike, pri čemer nam zlasti pomaga pogostejše zalivanje. Pač pa ne smejo biti neprenehoma v preveliki vlagi. Preden jih iznova zalijemo, mora biti lonček popolnoma suh.

Ako imamo kaktuse med dvojnimi okni, moramo skrbeti, da je zrak med okni vedno nekoliko vlažen. Zato je prav, če šipe večkrat poškopimo z vodo, kar jetnikom zelo godi, čeprav so šipe potem umazane. Mladi kaktusi potrebujejo več vlage kakor stari in jih je treba prav toliko zalivati kakor druge rože.

Marsikdo hoče svojim ljubljencem posebno ustreči in jim zato natrese v lonček gnojila za rože, da bi vzgojil prav lepe rastline. Kmalu pa vidi, da je storil napak. Kaktusu gnojilo ne prija in se mu godi kakor dojenčku, ki se je preveč najedel. Kaktusi rastejo v svoji domovini v najslabši zemlji, zato jih ne smemo kar naenkrat presaditi v pognojeno prst, ker je že naša dobra prst sama zanje velika izprememba.

Kadar zapazimo na kaktusih uši ali druge zajedalce, še ni treba zanje trepetati, ker vsiljive goste prav lahko zatremo. Rastlino namažemo s čopičem, ki ga pomočimo v preizkušen pomoček, in jo

potem poškopimo s postano vodo. Potem moramo pa naše bolnike vsak dan pregledati in jih, če je treba, vnovič namazati.

Čim več imamo opravka z rastlinami, tem bolj se nam priljubijo, tako da polagoma čutimo z njimi in se z njimi pogovarjamo, kadar jih zalivamo.

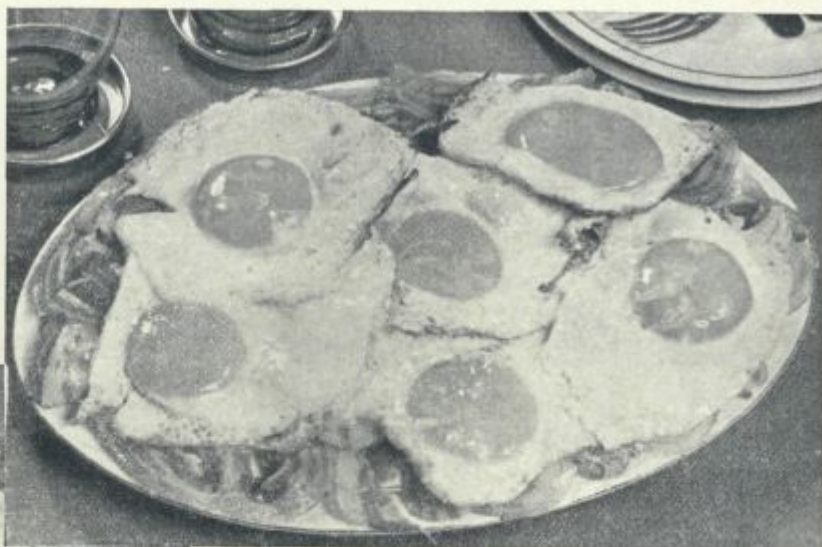
KADAR SO JAJCA POCENI

V času, ko so jajca poceni, bi morala vsaka gospodinja gledati na to, da to ugodnost čim bolj izkoristi. Da torej pripravi čim več jajčnih jedi. Jajčne jedi, skrbno in vabljivo pripravljene, so okusne in redilne, torej polnovredne nadomestek mesnih jedi. Poleg tega so skoraj vse izredno hitro pripravljene in res dobrodošla sprememba v že desetletja ponavljajočem se jedilniku: juha, meso, krompir, solata.

Prinašamo nekaj receptov posebno dobrih jajčnih jedi. Poleg krompirja, solate ali sočivja, poleg riža, makaronov ali rezancev dajo izdatno in okusno kosilo; samo s kruhom pa dobrodošlo večerjo.

Jajčna solata. Na osebo računamo 2 jajci, nekoliko sesekljane zelenjave ter kis, olje in sol. Jajca skuhamo v trdo, jih olupimo in zrežemo na rezine. Posebej zmešamo olje, kis in malo soli ter s tem zabelimo jajca. Naposled pride-nemo še žlico drobno sesekljane mlade zelenjave. Če poleg te solate spečemo še primerno koli-

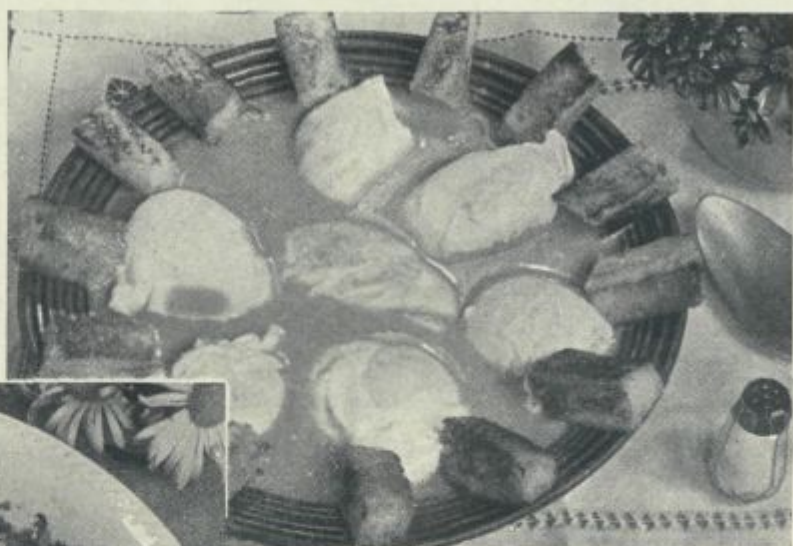

čino mladega krompirja in pripravimo še skledico zelene solate, imamo kosilo, ki ga bodo posebno veseli otroci.

Zakrknjena jajca s slanino. Na osebo računamo 2 jajci in 50 g slanine ter nekaj soli, popra in masti. V plitvi ponvi razbelimo primerno količino masti in na njej opečemo slanino. Ko slanino obrnemo, ubijemo nanjo jajca, osolimo in popopravimo ter pečemo, da se beljakovina strdi. Serviramo z dušenim rižem, z makaronami ali s krušnimi rezinami, opraženimi na maslu.

Jajčni ragu. Na osebo računamo 2 jajci, nekoliko juhe ali vode, 5 dkg masla, 5 dkg moke in žlico sesekljane peteršilja.

Jajca skuhamo v trdo, jih olupimo in zrežemo na koščke ali rezine. Iz masla in moke napravimo svetlo prežganje ter po potrebi zalijemo z juho ali z vodo. Potem dodamo zrezana jajca in pustimo, da na zmernem ognju vre še pet minut. Zlijemo na globok krožnik ter ob robu potresemo s sesekljanim peteršiljem.

Izgubljena jajca z gorčično omako. Na vsako osebo 2 jajci, žlico gorčice, 4 dkg masla, 4 dkg moke, $\frac{1}{2}$ l juhe, nekaj rezin kruha, sol in kis.

V slan okisan krop vlijemo jajca drugo za drugim previdno, da se rumenjaki ne zlije. Medtem zagrinjamo z žlico beljak čez rumenjake, da ostane ta v sredini. Ko se beljak med vrenjem strdi in je rumenjak v sredini še mehak, jih pobere-mo s penovko na cednik, da se odcede. Iz moke, masla in gorčice napravimo svetlo prežganje, ki ga zalijemo z juho. Nato jajca lepo razvrstimo na primeren krožnik ter jih oblijemo z gorčično omako. Ob robu krožnika razvrstimo na maslu opečene kruhove rezine.

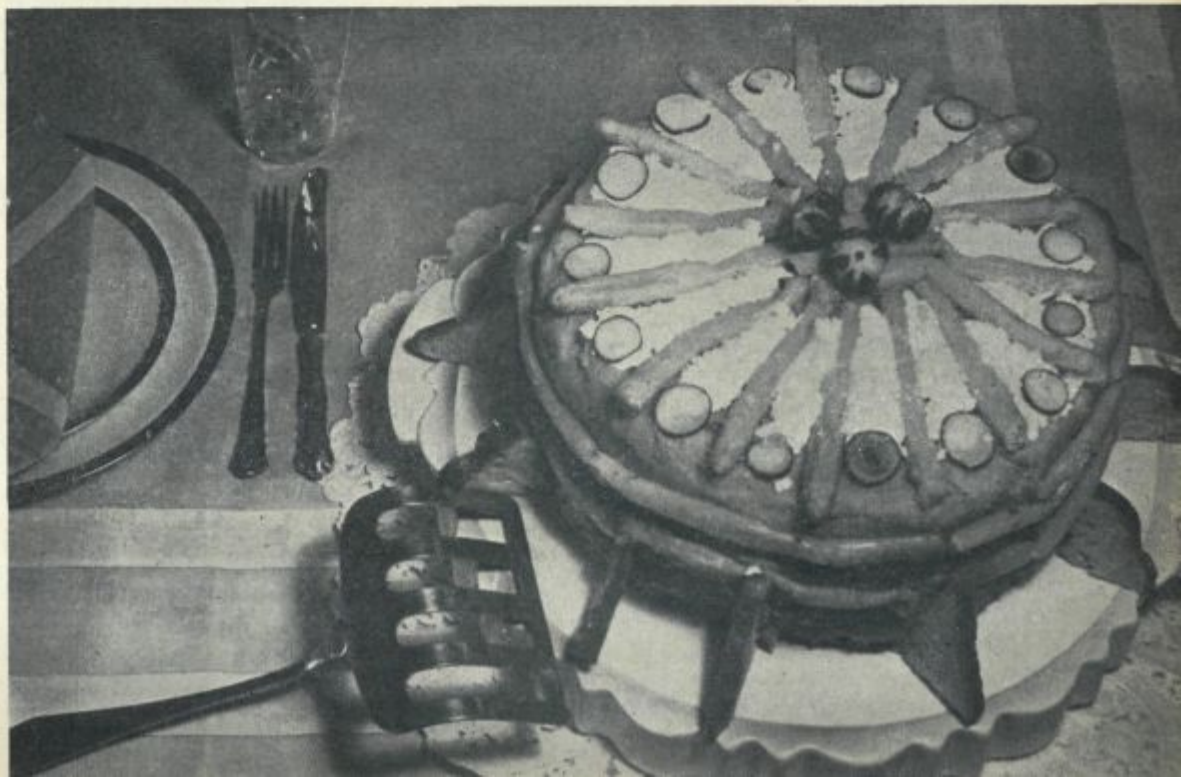
BELUŠI

kakor jih
še niste
jedli

Fin puding iz belušev na poseben način. $\frac{1}{4}$ kg belušev, 5 dkg masla, 20 dkg kuhane, drobno sesekljane šunke, 4 jajca, $\frac{1}{4}$ l mleka, ščepec soli in popra dobro vmešamo. Zmes stresemo v pomaščen pudingov model in skuhamo v sopari. Kuhani puding zvrnemo na krožnik in ga garniramo s celimi, kuhanimi beluši, z rdečimi redkvicami, s šunko in z jajci. Zraven serviramo masleno ali pa tatarsko omako.

Torta iz belušev, ki se je bo razveselil vsak še tako razvajen sladokusec. Nekaj belušev zrežemo na majhne kosce in jih vmešamo s petimi rumenjaki in citronovim sokom. Iz masla, sladkorja, jajc, belega vina in nekoliko moke napravimo rahlo tortno testo. Testo stresemo v tortni model, povrh pa nadevamo že pripravljeno beluševo zmes in spečemo. Pečeno torto garniramo s kuhanimi, celimi beluši, s pretlačenim sirom in z rdečimi redkvicami. Serviramo jo mrzlo.

Ljubezen

Tistega večera je bil pop Luka svoje žanjce zgodaj poslal domov in jim ni dovolil, da bi plesali in se zabavali kot drugekrat.

Ivka, njegova brhka in lepa hčerka, je pospremila svoje prijateljice do dvoriščnih vrat in se z njimi smejala v temi. Nato se je vrnila v hišo, bila je nekako preplašena in se je sukala okoli matere.

Zaradi očetovega vedenja se ji je napolnilo srcé s težko slutnjo. Ob misli, da vse vé, jo je spreletela groznica.

Ves dan, ko je delala na njivi, je čutila, kako jo zasleduje njegov vprašujoči, strogi in mrzli pogled. «Na sled mi je prišel! O Bog, zakaj nisem bolj pazila?» ji je šlo po glavi.

Vsa zmedena se je v mislih pomudila pri prijetnih, še svežih spominih na vsa ljubkanja, na pesmi in šale, na pol izgovorjene besede in skrivne poglede med njo in med njimovim hlapcem Dobrianom.

Ves dan se je veselila tega večera, da bosta v hladnem mraku nekoliko plesala, pela in se smejala. Da bo ob njeni strani plesal kolo, da bosta med sabo tiho šepetala in ju nihče ne bo videl ne slišal.

In zdaj...

Njen oče je bogat, ugleden mož. Trd in strog — to dobro ve. Žanjce je nalašč zgodaj odslovil.

In Dobrian ni molčal, ampak jo je nagovoril mimogrede.

«Ivka», je dejal, «ali veš, zakaj je oče to storil? Uganil je najine načrte, zato jih hoče razbiti in naju — ločiti.»

«Ne, Dobrian, to ni zaradi tega, le dobro mu ni», mu je poskusila pregnati take misli.

«Jaz že vem», se je žolčljivo nasmehnil in odšel k skednju. Ko je bil sam, je težko vzdihnil. Tudi njega je obšla tegoba.

«Eh, pop, ako bi ti vse vedel!» je pomislil z zadovoljstvom vzlic srdi in se zleknil vznak na kup sveže, zelene trave. Pogled mu je blodil po nočnem nebu, po svetli, megleni rimski cesti, ki je bila na gosto posejana z zvezdami. Veliki in mali voz sta vzvišeno gospodovala vrh svoda, proti kateremu se je dvigala Dobrianova duša, se polagoma osvobojala zagrenjenosti in srda, se jasnila in se polnila z mirom in pobožnostjo. Tu, pod temi blestečimi božjimi zvezdami, mu je bila Ivka prisegla večno zvestobo. In njen oče... naj le renči po mili volji.

In Dobrian je sedel in vneto igral na svojo svirel.

Iz globoke tišine te krasne poletne noči so zatrepetali čudcviti glasovi. Svirel je najprej rahlo brenčala, nenadoma utihnila, tegobno vzdihnila in neizmerno žalostno zapela pesem o tihih, skrivnih radostih sredi težkega, naporega truda in dela. Piščalka je pela to pesem, kakor da joče. Zazvenel je glas za glasom, vsak poln neskončne žalosti, glasovi so se prehitevali, se zlivali in se razlegali v noč kot brezupna tožba. Zvijali so se, naraščali in se pretakali kakor solze. Nato so zamolklo zastokali, kakor da se mlado življenje bori z valovi daljnega, brezbreznega jezera, kakor da bi prosili odpuščenja, obupno vpili do neba na pomoč in prosili rešitve.

Pop Luka je bil po večerji ostal na vrtu. Ravnodušno je poslušal svirel in razsrjen mislil na Dobriana. Njegova čast je bila hudo ranjena. Ivka, njegova edina, razvajena hčerka naj bi ljubila hlapca, ki spi pri konjih v hlevu!

In ko je opazil, da so se hišna vrata odprla in je v plapolajočem siju ognja, ki je padal z ognjišča, zagledal plaho, oprezujočo in vitko postavbo Ivke, ga je zgrabila jeza, da je planil kvišku in ji s krčevito stisnjenimi zobmi šel naproti.

«Pošteno jo bom pretepel, da se bo zopet spametovala», si je mislil.

Toda Ivka je zaprla vrata in izginila.

Pop je odšel k skednju. Njegova dolga, od mesečine obsijana postava je plaval počasi in previdno, črna kakor

pošast. Na belem zidu se je skrivnostno odbijala njegova grozanska, temna senca.

Dobrian je zaslišal korake in prenehal igrati. Ko se je pop Luka približal, je spravil svirel in spoštljivo vstal.

«Dobrian», je rekel pop zamolklo in trdo, ko je obstal, «ti si bil zmeraj ubogljiv, toda...»

Pop ni vedel, kaj naj reče. Tresel se je od jeze. Toda premagoval se je in iskal milejših, manj žaljivih besed. Dobrian ni razumel, kaj mu hoče gospodar povedati, in je molče čakal.

«S tvojim delom sem zadovoljen», je nadaljeval pop že nekoliko omehčan, «toda opazil sem reči, ki...»

Dobrian je razumel in povesil pogled; bilo ga je neznansko sram, tako da mu je gorelo čelo.

«Kar ti delaš, je sramota... najbolje je, da odideš in se nikoli več ne prikažeš... Ne misli, da bi bilo lahko kaj iz tega... Ali si razumel?»

Dobrian je molčal.

«To je vse», je pop na kratko odsekal in z umerjenimi koraki odšel v hišo.

Dobrian je kakor omamljen blodil po dvorišču; slednjič je odprl vrata in zagrenjen, užaljen izginil na pusti ulici.

Pomračen, z razmršenimi obrvmi je pop Luka stopil v hišo. Tak je bil ves večer. Ivka in njegova žena sta imeli opravka pri ognju. Žena ga je vprašujoče pogledala.

«Kje si bil tako dolgo? Saj je že pozno», je rekla mehko.

Pop Luka je sedel na stol ob svetlem ognju in ni rekel nobene.

«No, lezi vendar, ves dan si se paril na soncu», mu je rekla žena znova.

«Ni mi še do spanja», je rekel pop Luka in dostavil čez nekaj časa: «Dobriana sem spodil.»

Ivka, ki je nekaj delala in se sklanjala nad klopjo s posodami za vodo, se je bridko zdrznila in pogledala očeta. Tudi stara popadija je vprašujoče pogledala moža. Po vsej hiši je bilo tiho. Svetli plameni na ognjišču so se radostno igrali, in na belih stenah, na posodah in na kuhinjskem orodju je trepetala ljubka, vesela svetloba. Mačka je zadovoljna predla v kotu ognjišča. Pop Luka je zamišljen povešal glavo in se nervozno igral s svojim dolgim, jeruzalemskim molkom. Obraz mu je bil negiben in ničesar ni izdajal; nanj je padal sij ognja in ga čudno spreminjal. Spregovoril je šele po dolgem, mučnem molku, ne da bi se zganil in kakor da govori sam pri sebi:

«Moral sem ga zapoditi». In je vzdihnil nezadovoljen sam s seboj.

«Toda zakaj?» je vprašala žena.

«Ivka naj ti pove», je rekel pop jezno, ne da bi pogledal hčer.

Ivka, ki je bila obstala z neko posodo v rokah, je postavila posodo na pomivalnik, se obrnila, si z roko zakrila oči in zajokala. To je očeta še bolj razjezilo.

«Ti jočeš?» je kričal. «Vem, zakaj? Ven!»

«Človek, ne vpij na otroka!» je dejala njegova žena.

«Pobere naj se! Nočem je več videti... Ubijem jo!»

«Kaj ti je vendar? Ali si ob pamet?»

«Molči! Tudi ti si kriva.»

Ivka je odšla skozi vrata. Popadija je zmerjala svojega moža. Nahrulil jo je in odšel skozi vrata na vrt, nervozno kadil in hodil tja pa sem po trati, njegova temna, velika senca je šla za njim.

Vas je že dolgo spala v objemu hladne, čudovite julijske noči. Veseli obraz polne lune je plaval na nebu. Ni bilo čuti niti glasu. Le vaški mlin je zamolklo ropotal in spremljal kvakanje žab, ki se je razlegalo od povsod. Nizke, male vaške hiše so se ponižno skrivale med sadnim drevjem, mirno počivale in skrbno čuvalle trudne, izmučene kmete. Visoko nad temno pokrajino se je mesecu nasproti lesketal cerkveni križ, simbol nade, tolažnik trepih duš. Ob cerkvi so se dvigali visoki topoli kakor velikanski črni menihi.

Pop Luka je hodil razburjen sem pa tja po vrtu.

Nenadoma je pretrgal tišino strašen ženski krik, se strahotno in obupno dvignil pod nebo in, kakor da se je odbil od nebesnega svoda, grozeče in zlovešče padel na vas. Po-

novil se je drugič, tretjič. Prebujeni psi so začeli strahovito lajati. Noč je zadržala od groze.

Pop je zmeden in zavzet obstal. Pred njim se je nenadoma pojavila njegova žena, vsa prestrašena, kakor blazna, in ga vlekla za kuto. Nato se je iz obupa vrgla na zemljo in zakričala.

In prejšnji grozni, strahotni krik se je zopet dvignil nad vas.

Popa je obšla groza.

«Vstani!» je rekel ženi in jo vzdignil. «Kaj se je zgodilo?»

Obupana in nema ga je potegnila za kuto.

«Ivka? Kje je Ivka?» je vprašal, zakaj obšla ga je temna, strašna slutnja.

Ne da bi kaj rekla, ga je vlekla v hišo, počenila na zemljo, se dušila od stokanja, ki ji je cvileče prihajalo iz prsi.

V senci pod stopnicami je ležala Ivka, krvava in mrtva. Mati se je zgrudila čez njeno truplo.

Ema Volova:

V megli

aš mož ni videti zdrav, Regina. Ne vem, kaj je vzrok. Morda se mu toži — ali pa mu škoduje nezdravo podnebje južnoameriških močvirij —

Filip si skoraj ni upal pogledati Regino. Regina je nervozno zmignila z rameni.

«Nekaj vam povem, Filip, jaz — veste — Marcel. — Ah, moj Bog — ne vem, kako bi se izrazila, da me boste razumeli. Nekoč sem imela Marcela rada — in nekaj časa bila z njim celo srečna. Toda — poznate Marcela dalj časa in bolje ko jaz; bili ste mu najzaupnejši prijatelj že takrat, ko sem se jaz z njim šele seznanila. Ne morem vam določno povedati, kaj se je takrat zgodilo. Sama tega ne vem. Marcel je toliko tožil zaradi skromnih razmer, hotel je hitro obogateti. Samo stran ga je vleklo, samo ven v svet. Kakor da bi dva človeka, ki se ljubita, potrebovala še bogastvo! Toda znala sem se tako premagovati, da sem mu dovolila, da lahko odpotuje. Strašno se mi je po njem tožilo, a sklenila sem, da bom vzdržala. Klatil se je po svetu in naposled se je ustalil v argentinski guberniji Pampa. Vse drugo že veste. Bržčas mu je Santa Rosa všeč. Tam je ostal in vi ste se odpeljali z njim.

Povejte mi, Filip, odkrito — ali bi vi mogli pustiti svojo ženo več ko štiri leta samo? Ali bi je ne vzeli k sebi — ali je vsaj enkrat ne obiskali? Vsako leto ste tu v Evropi. Vselej mi pripeljete njegov pozdrav — in nič več. Zakaj ne pride kdaj Marcel? Ali ga nič ne vleče sem?

Nekoč je ta pomislek neznosno bolel — toda danes — jaz — Filip — se bojim, da ne čutim zanj nič več. Vse je v meni ubil. Marcel je sebičnik, nič mu ni zame!»

«Regina!» je ves nesrečen zaklical Filip — in potem — ne da bi bilo mogoče reči, kako se je to zgodilo, je objel Regino in njena bližina, njene ustnice so ga neizmerno razburile.

Regina se je prva zavedela. Vsa v zadregi si je pogladila lase in vprašala:

«Kdaj odpotujete, Filip?» Filip jo je objel z žalostnim pogledom.

«Že jutri, Regina! Zopet za eno leto. Kaj naj sporočim Marcellu?»

Regina je povedala glavo.

«Recite mu, da — ne, počakajte — dajte mu tole!» Snela je poročni prstan in ga stisnila Filipu v roko.

«Ko spet pridete, Filip —» Ni dogovorila, samo ognjevit pogled lepih oči je povedal, česar doslej ni mogla izpovedati...

Filip se je vrnil v Santa Roso. Še nikoli doslej se mu ta kraj ni zdel tako tuj kakor zdaj. Najprej je obiskal Marcela Benota, čeprav je vedel, da ga ob tej uri ne bo našel doma. Toda hotel se je iznebiti bremena, ki mu je težilo vest. Do-

Iz vseh koncev vasi so prihajali zaspani, prestrašeni ljudje. Popovo dvorišče se je kmalu napolnilo. Slišati je bilo jok in tožbo. Ivka je bila mrtva. Oster nož si je zasadila v srcé, njena mrtva roka se ga je še krčevito oklepala. Mesec ji je s svojim mehkim sojem obseval ljubki, blede obraz z gostimi, temnimi obrvmi. Na beli obleki, ki ji je pokrivala bujne prsi, so bili madeži krvi kakor rože. Njene mlade prijateljice so se približale mrtvi tovarišici in jo začele glasno objokovati. Popadija se je onesvestila.

Pop Luka pa je stal, oprt na dva moža, višji od drugih, se neprisrčen oziral tja pa sem in brez moči ter zmedeno mahal z rokami.

Ljudje so se gnetli začuden in se vpraševali, kaj je mlado in dobro dekle privedlo do tega, da si je nož zasadila v srcé. Neki starec se je pokrižal in dejal:

«Mi smo stari... Ne moremo razumeti mladih src...»

kler je bila Regina žena Marcelova, prav za prav ni imel pravice, da bi mislil nanjo tako, kakor je mislil zdaj. Z vsako mislijo je izdajal dragega prijatelja. Samo da bi že vendar oddal Reginin prstan!

Ni mogel vzdržati. Benot je delal v močvirju na novem projektu — Filip je šel k njemu.

Zvečer so nastale goste megle, ki so se dvigale iz močvirja. Filipa je zazebló in vtaknil je roke v žep. Reginin prstan je v žepu slabotno zazvenel. Človek bi obupal! Vse ga je spominjalo nanjo, a bila je tako neizmerno daleč.

Zdajci je zagledal pred seboj postavó.

«Halo, Benot!» je zaklical, četudi ni zanesljivo vedel, da je to on. Postava je pospešila korake in se ustavila pred njim. Res je bil Marcel. Medtem ko je bil Filip v Evropi, je Marcel še bolj onemogel. Bil je suh, obraz mu je bil zgrbančen in strgan.

«Filip!» je veselo zaklical in mu iskreno stisnil roko. Filip se je prisiljeno nasmehnil.

«Da — spet sem tukaj, prijatelj!»

Marcel se je lačno zagledal vanj.

«Kaj pa Regina? Si govoril z Regino?» Filipu je odleglo, ker se je megla in tema medtem zgostila. V žepu je stiskal prstan in iskal besede, da bi udarec, ki ga bo zadal, ne bolel tako.

«Da — Regina —» je počasi začel. Marcel Benot se je sklonil naprej in začel strašno kašljati. Oprl se je na Filipa in lovil sapo. Filip je tudi v temi opazil, da so nastali na žepnem robcu, ki si ga je Marcel držal na ustih, veliki temni madeži.

«Je — že — prešlo —» je zašepetal Marcel in poskušal napraviti nekaj korakov.

«To strašno močvirje — ob vse me je pripravilo. To ne bo več dolgo trajalo, Filip, vem. Pljuča so izgubljena. Tako rad bi še videl Regino — drugače sem si vse to mislil. Mislim sem, da me bo drugo podnebje ozdravilo — klatil sem se po svetu — toda zaman. Tukaj me je zdelalo. Veš, da sem šel prav za prav zavoljo tega po svetu in semkaj? Nisem mogel živeti zraven Regine s svojo veliko ljubeznijo in z zavestjo, da se je moram zaradi bolezni ogibati. Grozen strahopetnež sem, Filip! Ko sem spoznal, da mi ni več rešitve — to je bilo, ko sem se nastanil tukaj — sem pisal Regini pismo, v katerem ji dajem popolno svobodo. Že štiri leta je to pismo napisano — a še zmerom ga nisem odposlal. Domišljujem si, da imam ženo — ženo, ki me ljubi, Filip — povej, ali misliš, da me ima še zmerom rada?»

Tesnobno pričakovanje je Marcellu zlomilo glas. Filip je čutil, kako mu nevidna roka stiska grlo — solze so mu drle v oči.

Bila sta že blizu mesta. Filip je široko zamahnil z rokami in prisluškoval v temo. Nič se ni oglasilo — Reginin prstan je padel prav tiho na tla.

Marcelovo naporno, sipljivo dihanje ga je vrnilo nazaj v resničnost.

«O, da — mislim, da te ima — še zmeraj rada!» je rekel tiho, ne da bi se sramoval laži, ki jo je izrekel.

Zamišljena devica

ri mizi starega očeta se otroci nismo smeli oglašati drugače ko takrat, kadar smo bili vprašani — huda pokora za naše jezičke, ki bi bila pa še hujša, če bi ne imeli jezički dovolj priložnosti za drugačno udejstvovanje. Toda stara mamica je že vedela, kako nam na najslajši način vsaj začasno zapre klepetave gobčke, in zato smo se teh rodbinskih po-jedin vedno veselili. Če nas je pa jeziček le prehudo zsrbel, smo si pač pomagali s tem, da smo vščipnili sestrico ali podrezali bratranca ali skrivaj potegnili mali sestrični nedelj-ski trakec iz las — skratka: znali smo si pomagati.

Bila pa je pri mizi tudi sestrična Angelca, dobrih deset let starejša od nas običajnega drobiža — in ta sestrična Angelca je bila zares pridna. Ravno je sedela, tiho in spodobno je pojedla vse, kar je dobila na krožnik, in če je ravno nastal premor, ni brcala in ščipala — ne, sedela je čisto korektno in negibno na svojem stolu, in oči so ji gledale nekam daleč, daleč, kakor bi videla tam nekje za sivomodro tapeto nekaj silno zanimivega. Tako se je zatopila, da je za hip pozabila vse okolu sebe. — Nas malih je bilo skoraj strah, če smo ji pogledali v te odsotne oči. Se staremu očetu ta prevelika pridnost menda le ni bila čisto po volji, kajti kadar je opazil Angelčine zasanjane oči, se je prekinil kar sredi pogovora, malo namrščil svoje goste, sršeče bele obrvi nad temnimi, bliskajočimi se očmi in skoraj zaskrbljeno zabrundal: «No, zbudi se, zbudi, ti zamišljena devica!»

Stari očka ni bil zamišljen; njegove oči so zrle mirno in bistro, jasno in trezno. Bil je mož starega kova v najlepšem pomenu besede, brezpogojno in brezobzirno pošten do sebe in drugih, zato pa je tudi dobro vedel, zakaj je na svetu in kako mora biti človek buden in delaven, da si pribori in ohrani svoje mesto in svoj košček sreče. Angelčica pa, ta nežna, zasanjana vila — kako bo z njo?

Vilam je dandanes težko na tem svetu. Kar zmanjkalo je pravljičnih princev, ki bi jih vzeli na svoje krepke roke in odnesli v svoj pravljični grad, da bi se tam uresničile njih sladke deklinke sanje. Današnje dekle se sme samo za trenutek zasanjati — če vidi, če sliši kaj posebno lepega — potem pa je najboljša, da skoči kar brez padala čimprej iz rožnatih oblakov spet na trdno zemljo. Ta naša zemlja resda ni samo trdna, ampak je včasih tudi prav pošena trda, ima pa to lepo lastnost, da resnično je, česar o rožnatih oblakih in podobnih rečeh ni mogoče oselej zanesljivo trditi.

Sanjarjenje je nekaj prav lepega in prijetnega, pa je le kakor strup, kakor kokain ali morfij, ki ga ljudje spočetka pokušajo morda le iz radovednosti in s trdnim sklepom, da se mu odrečejo, brž ko bi jim hotel postati nevaren. Toda strupa se počasi, čisto nezavedno bolj in bolj navadijo, s časom jim postane neogibno potreben in, preden se zavedo, kam so zabredli, jih ima mamilo že v oblasti. Ne smejajte se, če imenujem sanjarjenje strup. Je strup, ker nam hromi voljo, ker nam uničuje pravo telesno in duševno udejstvovanje in nas dela nezmožne, živeti svoje pravo, resnično življenje. Sanjači ne živijo, sanjači le životarijo.

Ne vem, ali je ta razvada med mladimi moškimi tako pogostna kakor med dekleti; vsekakor se mi zdi, da jih je precejšnje število. Več pa bo menda le deklet. Čudno to ni: skoraj vsaka mladenka se mora boriti za vsakdanji kruh, ko je komaj odrasla šoli. Se srečna, ki ga najde. Vendar pa vse življenje, kakor se ji zdaj prikazuje, gotovo ni preveč lahko, še manj pa prijetno. Vsak človek potrebuje nekaj, kar ga veseli, kar ga dviga nad vsakdanjost in mu daje upanje, da bo boljše in lepše — morda čez leto, mesec, morda že jutri. Pa se revica zasanja: «Ko najdem delo in bom zaslu-

žila...» «Ko bom zaslužila, si bom lahko kupila...» «Ko bo mama spet zdrava...» «Ko bo prišel stric iz Francije, mi bo gotovo pomagal, da bom lahko študirala, in potem...» «Ko bo naš Marko več zaslužil, mi bo kupil lepe čevljičke in ob nedeljah me bo jemal s seboj na izlet, in njegovi prijatelji bodo tudi šli z nama, in eden...» Pa to so le skromne sanje, majhne, vsakdanje. Kako pravi naš Prešeren?

— «Gradove svitile zida si v oblake,
zelene trate stavi si v pušcave...»

Upanje je privilegij mladine, in žalostno bi bilo, če bi tega zanosa v naši mladini ne bilo več. Kvarno je le tisto sanjarjenje, ki človeka slabi, ki mu pije kri in krade čas. Izgubljeni čas in izgubljena priložnost pa se ne vrne več, kakor se ne vrne mladost.

Mnogim ljudem je to sanjarjenje menda ljubše od življenja samega. Taki ljudje so kakor troli. So nerodoviti člani človeške družbe, plevel, ki jemlje koristnim rastlinam zdravo prst in zrak, da se ne morejo prav razvijati. «Hrome race» pravi takim ljudem teta Fina; pa ta primera ni točna: hrome race so vse bolj koristne, ker so vsaj tečne. Taki ljudje so pa napadno prav netečni, razžaljeni v svojem namišljenem dostojanstvu.

Mlada dekleta, zbudite se! Trdno sklenite, da si boste vselej najprej pomagale same in le v skrajnem primeru prosile pomoči. Ne zanašajte se na pomoč drugih! Nikoli ni vse zamujeno, nikoli, zapomni si to, deklíč! Če ni to, je pa drugo; človek samo ne sme biti trmast. Hvala Bogu, mnogo je lepega na svetu, in če ne dobimo jabolka, bo hruška tudi dobra, morda še boljša.

Seveda vem: mnogo komodnosti in lenobe tiči včasih za tem neplodnim sanjarjenjem, in samega sebe premagati je težko. Pa dobra volja premaga vse. Provi, odločilni sunek zadá včasih usoda, če se ji ljubi. Ako pa je morda drugod zaposlena, si ga mora človek zadati sam. S tem pa že skoči v sredo življenja.

Vzemimo konkreten primer: ti, deklíč, moraš čez deset dni na društveni prireditvi deklamirati pesmico. Če si nepopoljšljiva sanjačica, boš sedaj z odprto knjigo v naročju sedla v naslanjač, se zagledala v daljavo, se blaženo smehljala in pričela sanjariti, kako bo čez deset dni lepo: v okrašeni dvorani bo množica slavnostno oblečenih ljudi; vsi že vedo, da boš nastopila, in šepčejo tvoje ime, vprašujejo po tebi, prijateljice te zavidajo, zlasti tista Majda, ki bi najrajši kar vsakokrat nastopila, in misli, da samo ona nekaj zna. Že stojiš za zastorom, lepo počesana, v novi obleki. Zastor se dvigne; seveda si malo razburjena, vendar pa se kmalu zbereš in z zanosom deklamiraš svojo pesem. — Ljudje navdušeno ploskajo, nekdo ti prinese šopek nageljnov, ljudje spet ploskajo in ti se zahvaljuješ, se klanjaš. Tako predeš zlato nitko svojih sanj dan za dnem in izgubljaš čas, ki bi ga morala uporabiti za to, da se svojo vlogo temeljito naučiš. In ko pride zaželeni dan, se vse lepe sanje razpršijo v nič, ostane samo razočaranje in bridkost, če že ne zagrenjenost in obup. Vse polno izgovorov imaš pred drugimi in pred samo seboj, le pravega vzroka za svoj neuspeh ne najdeš ali celo nočeš najti. Ali ni res tako?

Ali pa: povabljen si na izlet. Silno se ga veseliš. A namesto da bi si naglo, pa temeljito pripravila vse potrebno in šla čimprej spat, objameš najprej štiriindvajsetkrat mamicino v potem pol ure skačeš in plešeš po sobi, nato pa se stisneš k pečki in že sanjaš, kako bo jutri lepo. Kako vesel bo že sestanek na kolodvoru! Tone bo tudi prišel, gotovo, saj je obljubil. In potem vesela vožnja in krasna pot! —

Tam gori bomo gotovo tudi plesali; in potem — te mamica zapodi spat. Pa ko bi že spala! Toda ležiš in strmiš v temo: In ko bo... In kaj je uspeh vsega tega tvojega razmišljanja? Prvi uspeh je ta, da te zjutraj komaj pravočasno prebudi; premalo si spala, zato si slabe volje, nervozna in sitna. Obleka ni pripravljena: manjka gumb, šiv je moral seveda tudi prav zdaj popustiti. Za zajtrk ni časa, zadnji trenutek priletiš na kolodvor, kjer pozdravijo zaspanko hudomušne opazke. Tako je že začetek vse drugačen, kakor si si ga zasanjala. Če je še dovolj zdrave volje v tebi, se seveda teh neprijetnih vtisov kmalu otreseš, če si pa že sužnja svojih sanj, ti je ves izlet, na katerega si se tako veselila, temeljito pokvarjen.

Podobnih primerov bi lahko navedli bog ve koliko.

Taki doživljaji so sicer malenkostni, so nekaj bežnega, vendar bolijo in nikdar jih popolnoma ne pozabimo. Morda je tudi prav tak droben doživljaj tisti, ki je potegnil celo vrsto svojih neprijetnih bratcev za seboj, kakor nas vodi vsak uspeh k novemu uspehu. Vsak resničen uspeh nam krepi samozavest, nam daje voljo in moč za nove napore, za novo delo, za pot navzgor! Resnično, pošteno delo ima tudi dandanes še svojo vrednost, samo lotiti se ga je treba z veseljem in pogumom. Po končanem delu boš prijetno utrujena, a zelo zadovoljna in se boš veselila na novo delo.

Se nekdo je, ki nam zvesto stoji ob strani: humor. Skušaj tudi na svoje trenutne neuspehe gledati s smehljajem. Čudila se boš, kako brezpomembne se ti bodo zdele marsikateri skrbi. Samo ne pozabi se smejati tudi sama sebi; to te bo obvarovalo domišljavosti in pretirane občutljivosti.

Bodi dobra, ljubezniva in postrežljiva, samo ne pričakuj plačila za ljubeznivost, zakaj tako zabredeš spet v sanjar-

jenje! Veseli se svoje dobrote samo zaradi tega, ker si z njo ustvarila svojemu sočloveku lep trenutek, ne pozabi pa se tudi veseliti modrega neba in svežega zraka, vsakega sončnega žarka, lepe cvetice, vsakega tička in sploh vsega lepega. Toda veseli se tega, kar imaš ravno pred nosom! Ljudje, ki so že v svojih sanjah preživeli vsako podrobnost pričakovane trenutka, osupnejo nenadno pred dogodkom, ki se razvija prav za prav čisto drugače, kakor so si ga mislili. In ubogi sanjači si sedaj ne znajo pomagati. Pusti stvari in dogodke, da pridejo k tebi, veseli se jih ali se jih ubrani — toda zmerom zavedno. Bodi budna!

Vsak večer, preden zaspiš, pomisli, kaj si tisti dan storila za dosego svojega cilja, kaj je bilo prav in kaj ne, kaj bi kazalo jutri ukreniti. Zjutraj, ko se zbudiš, hitro prerešetaj sklepe prejšnjega večera. V jutranjem svitu se vidi marsikaj drugače ko v mraku. Zavrzi, kar se ti ne zdi dovolj dobro, hitro poišči novo pot, nato pa z obema nogama iz postelje. In na delo!

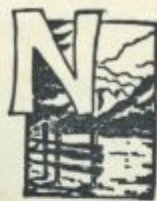
Dekle, zapomni si: nič na svetu nam ni dano. Vse si moramo priboriti, vse, prav vse moramo prej ali slej plačati. Če mi to res verjameš, si storila že mnogo zase. Ni se pa treba zaradi tega žalostiti, samo računati moraš s tem kot z dejstvom, ki se ne da izpremeniti. Z jokavostjo in tarnanjem si še nihče ni pomagal, le delo in dobra volja nam resnično pomagata, da čimprej dosežemo cilj in z njim srečo in zadovoljstvo.

Verjemi, deklíč, da je življenje lepo, škoda ga je presanjati. Vse, prav vse želje se ti gotovo ne bodo izpolnile. Toda že en sam resnično doživet srečen trenutek je več vreden ko tisoč ur zasanjane sreče. Zbudi se, zbudi, zamišljena devica! Ljubi življenje in življenje te bo ljubilo!

R. Volkmann-Leander:

• Čudovite orgle •

Poslovenil dr. Joža Glonar.

Nekoč pred mnogimi, mnogimi leti je živel zelo spreten mlad orglar, ki je postavil že mnogo orgel, in vsake so bile boljše od prejšnjih. Nazadnje je zgradil orgle, ki so bile tako umetno narejene, da bi se same oglasile, če bi prišel k poroki pred oltar par, ki bi bil Bogu po godu. Ko je te orgle končal, se je ogledal po deklicah one dežele, si izbral najbolj pobožno in najlepšo ter začel pripravljati poroko. Ko pa je z nevesto stopil čez cerkveni prag in so mu v dolgem sprevodu sledili prijatelji in sorodniki, vsak s šopkom v roki ali v gumbnici, je njegovo srce prekipelo ob ponosu in častihlepju. Nič ni mislil ne na nevesto ne na Boga, ampak samo na to, kako spreten mojster je, ki mu nihče ni kos, in kako se bodo ljudje čudili in ga občudovali, ko bodo orgle same začele igrati. Tako je s svojo lepo nevesto stopil v cerkev, orgle pa — se niso oglasile. To je orglarja prav v srce zadelo, ker si je v svoji ošabnosti domišljal, da je krivda samo na njegovi nevesti, ki mu ni zvesta. Ves dan ni spregovoril z njo niti besedice, ponoči pa je

tiho pobral svoje reči in jo zapustil.

Prehodil je sto in sto milj, slednjič pa se je ustavil v tuji deželi, kjer ga ni nihče poznal in nihče po njem povpraševal. Tam je tih in osamljen preživel deset dolgih let; zdajci se mu je nepopisno stožilo po domovini in zapuščenosti nevesti. Vedno znova mu je prihajalo v misli, kako pobožna in lepa je bila in kako hudobno jo je zapustil. Dolgo se je zaman trudil, da bi premagal hrepenenje; naпослед je sklenil, da se vrne in jo poprosi odpuščenja.

Potoval je dneve in noči, da so mu podplati začeli krvaveti, in čim bliže je prihajal svoji domovini, tem močnejše je postajalo njegovo hrepenenje in tem hujši njegov strah, ali bo zopet tako dobra in prijazna z njim, kakor je bila tedaj, ko je bila še njegova nevesta. Nazadnje je vendar od daleč zagledal v sončni luči bleščeče zvonike svojega rojstnega mesta. Tedaj je začel teči, kar je bil mogel, tako da so ljudje za njim zmajevali z glavami in si dejali:

«Temule se je zmešalo ali pa je kaj ukradel.»

Ko je stopil skozi mestna vrata, je srečal dolg mrtvaški spreved, za kate-

rim je šla množica ljudi, ki so vsi jokali.

«Koga pa spremljate k pogrebu, dragi ljudje, da vsi tako jokate?»

«Lepo ženo onega orglarja, ki jo je zapustil. Toliko dobrega in ljubelega nam je storila, da jo bomo pokopali v cerkvi.»

Ko je to čul, ni odgovoril niti besedice, ampak je tiho, s sklonjeno glavo šel zraven rakve in jo pomagal nositi. Nihče ga ni spoznal; ker pa so videli, da kar naprej stoka in joka, ga tudi ni nihče motil z vprašanji, ker so si mislili, da je pač tudi on kateri izmed mnogih ubožcev, ki jim je pokojnica v svojem življenju storila toliko dobrega. Tako so prišli pogrebci do cerkve, in ko so trudniki z rakvijo stopili čez cerkveni prag, so se orgle same oglasile tako lepo, kakor jih še nihče ni slišal igrati.

Rakev so pred oltarjem položili na tla, orglar pa se je tiho v bližini naslonil na steber in poslušal orgle, ki so naposled tako bučale, da se je cerkev tresla v svojih temeljih. Oči so se mu zaprle, ker je bil truden od dolge poti. Njegovo srce pa je bilo radostno, ker je vedel, da mu je Bog odpustil; in ko so orgle umolknele, je omahnil mrtev na kameniti tlak. Ljudje so ga pobrali in, ko so ga spoznali, so odprli rakev in ga položili k njegovi nevesti. Ko so rakev zaprli, so se orgle še enkrat oglasile, a tiho. Potem so utihnile in se same niso nikoli več oglasile.

ZA NAYE MALE

NI VSE LEPO, KAR SE LEPO ZDI

Zgodba z vrta. Pripoveduje Ivan Vuk.

Na vrtu so bile gredice lepo razvrščene. Večje in manjše. Vse ravne, čedno počesane in lepo oblečene. Ta z vabečo solato, druga z zelenim, škodranim peteršiljem, tretja s temnozeleno mrkvijo. Tu je cvetela čebula, tam se je smejala cvetača. Ob robih so bili rdeči nageljni, zeleni rožmarin in dišča reseda. Poleg solate je rastle zelje in se zavijalo v glavice. Nasproti nje mu je silil kvišku grah in cvetel.

Lepo je bilo na vrtu, polno življenja in lepote. Brenčale so čebulice in poljubljale nageljne in drugo cvetje. Tu in tam je zletel čez gredice lepo pisan metulj.

Nekoč je priletel na vrt krasen metuljček. Veselo se je ogledoval, kakor bi nekaj iskal. Bil je bel kakor sneg, kakor cvet bele lilije. Bele peruti so mu bile obrobene s črnimi baržunom in okrašene s črnimi pikami. Vse, kar je na gredicah raslo in cvetelo, je gledalo za njim. Zakaj bil je res lep.

Iskal je nekoga na vrtu, kajti ni se ustavil pri nageljnih, ni se ustavil pri solati, ne pri peteršilju gizdalini, ne pri mrkvi. Tudi mimo cvetočega graha je samo letel. Grah mu je celo zaklical:

«Pozdravljen! Sedi malo sem k meni, metuljček! Dobrodošel, prisedi!»

Metulj pa se ni zmenil za pozdrav

in vabilo. Letel je dalje, in glej, sedel je na zelje.

«Kakšna ošabnost», se je ujezil grah. «Še ne odzdravi v svoji bahavosti!»

In nejevoljen je pomislil:

«Zakaj, o narava, si obdarila bahače z lepoto?»

Metulj pa je sedel na zelju, in grah je zaslišal jezni glas zelja:

«Ne maram te! Proč od mene! Odleti, brž odleti!»

Grah se je začudil. Ni mogel razumeti, kako more biti zelje tako nevljudno, da odganja takega lepote. Saj vendar na zelju ni nič posebnega. Metulj se ni dal odgnati.

«Rad te imam», je rekel in lezel po zelju prav do njegovega osrčja in ga poljubljal, kakor se je zdela grahu in drugim rastlinam. In vse so nekako zavdale zelje in se čudile, da ga odganja.

«Ne maram te», se je jezilo zelje. «Proč od tod!»

Ali metulj ni poslušal. Lazil je po zelju ter se ga dotikal s svojim rilčkom in z nogami.

Ko se je naposled metulj zelja naveščal, je odletel, in grah je vprašal:

«Čuj, zelje, kako si moglo odganjati tako lepega gosta? In še ljubil te je in rad te ima, kakor je govoril? Tako te je božal, ti pa si ga odganjal!»

«Ni vse lepo, kar se lepo zdi», je odgovorilo zelje. «To je nesramen izkoriščevalec, vsiljivec, ropar. Njegova lepota ni lepota, je samo krinka njegove hudobije.»

«Kako to?» se je čudil grah, in tudi solata, peteršilj in drugi so se čudili.

«Le dobro me poglej! Ali vidiš, kakšno sem zdaj! Vse pomazano, omažeževano. Tisto niso bili nežni poljubi, ampak odlaganje metuljevega zaroda, jajčec, ki me bodo ubila. Kmalu boš videl in se prepričal.»

Grah ni mogel verjeti. Vendar se je kmalu prepričal. Sonce je sijalo, grelo, in iz tistih jajčec se je izvalilo mnogo gosonic. Grde so bile in ostudne. Lezle so po zelju in ga ožirale.

«Da», je rekel grah. «Vidim, prav si imelo, ko si metulja podilo. Hudodelec je in neprijatelj. Svoj zarod je odložil, da bi ga drugi redili in hranili.»

«Kapusov belin je ime tistemu metulju», sem slišal razlagati mamico sinčku, ko jo je vprašal, zakaj je zelje tako oglodano. «Njegova lepota je samo krinka, ki zakriva nelepe namene, da se na moči in zdravju drugih redi in živi.»

Grah se je zamislil in priznal, da res ni vse lepo, kar se lepo zdi.

Rešitev ugank štev. 4

Rešitev križanke

Vodoravno: 1. Peter, 6. Kan, 7. por, 9. rog, 10. jug, 11. ml., 12. ar, 16. in, 18. ob, 19. jok, 21. Oka, 22. sok, 24. ena, 25. torta, 27. ara, 29. Krelj, 30. ali.

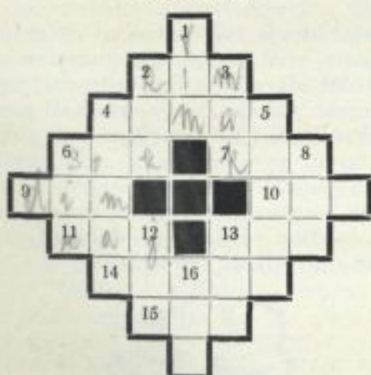
Navpično: 1. Pag, 2. en, 4. ep, 5. 10j, 6. kor, 8. rum, 9. radij, 11. globa, 17. nos, 18. Oka, 20. kot, 21. ona, 23. ko, 24. et, 26. Krelj, 27. ara, 28. ali.

Rešitev magičnega kvadrata.

1. krov, 2. reka, 3. okel, 4. valj.

Uganke štev. 5

Križanka.

Vodoravno: 2. italijansko mesto, 4. prislov načina, 6. kranjska jed, 7. ozi-

ralni zaimek, 9. se dviga iz ognja, 10. primorsko mesto, 11. nadzemski kraj, 13. pomožni glagol, 14. vodna rastlina, 15. leseno orožje.

Navpično: 1. čistilno sredstvo, 2. drug izraz za čas, 3. poljska cvetlica, 5. krstno ime, 6. mlečni izdelek, 8. mesto v Italiji, 12. jokanje, 13. rudnina, 16. domača žival.

*

Vprašanja za bistro glavice.

1. Kako se imenuje enogrbi velblod?
2. Koliko nog ima muha?
3. Kdaj se začenejo pomlad, poletje, jesen in zima?

4. Koliko prebivalcev ima Jugoslavija po zadnjem štetju?
5. Katera ptica je največja?

Nacko Blatnik iz St. Jerneja

Predno greš spat

čisti zobe!

Vendar potem ne jej ničesar več, da ne bi ostal med zobmi kakšen — čeprav prav majhen — ostanek jedi in opravljal svoje uničevalno delo! Preprečiti to je prav tako važno, kakor je važno varovati se zobnega kamna! Uporabljajte zato vedno Sargov Kalodont! Ta izvrstna zobna pasta temeljito čisti zobe in pri tem s pomočjo sulforicin oleata razkraja polagoma zobni kamen in prepreči njegovo ponovno tvorjenje. Samo zobje brez zobnega kamna so lepi in zdravi.

★ Zjutraj,
zlasti pa zvečer

SARGOV

KALODONT

Proti
zobnemu
kamnu

ŽENSKI DOKRET

Upor indijskih žen

(Zavračajo pajčolan in mnogoženstvo.)

V Nahanu, majhnem indijskem mestu, se je nedavno prigodilo nekaj, kar bi celo najboljši poznavalci indijske duše imeli za nemogoče. Dvanajst indijskih žen, borečih se za enakopravnost svojega spola, je zavrglo pajčolan in zahtevalo, da se zakon s postranskimi ženami proglasi za neveljavnega. Po mestnih ulicah je šel slavnostni svatovski spreved bogatega hindustanskega trgovca, ki si je k svojim trem ženam vzel še četrto, Marsikomu je bilo to samo po sebi razumljivo, zakaj to ustreza tisočletnemu indijskemu običaju. Nenadno pa je planilo dvanajst domačink, ki so si strgale z obraza pajčolan in se zapodile proti svatovskemu

sprevodu. Med divjim krikom so zaprle ulico in klicale hude očitke in psovke ženinu. Ko je prihitel stražnik, so mu izjavile, da so sklenile, da bodo danes in za naprej s silo zabranile vsako takšno poroko. Stražniki so hoteli poseči vmes, a so morali oditi, ne da bi bili kaj opravili, saj je celo nevesta, ki po stari indijski tradiciji ni nikoli vprašana, ali je zadovoljna s poroko, soglašala s postopkom svojih sester in odklonila poroko. Ogorčenega ženina, ki je hotel dobiti ženo z nasiljem, so razkačene ženske v nekaj minutah pognale v beg. Ta neverjetna prigoda, ki se je kmalu ponovila na več drugih krajih, je zbudila mnogo pozornosti in povzročila resno razmišljanje. Več ko šest tisoč let stara je postava o zakonu Hindov: Za ženo ni na zemlji drugega boga razen njenega moža. Žena se mora vesti zmeraj tako, da je možu všeč in da mu je brez godrnjanja pokorna. Žena ne sme jesti, preden ni njen mož sit! Če ji umre, se mora dati sežgati z njegovim truplom vred. Tudi če je njen mož neznosen, pijanec ali pokve-

ka, ga mora žena občudovati. Ako jo mož vara ali tepe, mu mora žena za to poljubiti roke in ga prositi odpuščanja. Njena dolžnost je, da mu rodi sinove. Žena, ki se ni dala sežgati hkrati s truplom moža, je veljala za izvržek. Ljudje so jo zaničevali še potem, ko je kolonialna vlada pred desetletjem strogo prepovedala ta nečloveški običaj. Še zadnja leta so se pojavljale fanatične spoznavalke te tisočletne barske tradicije, ki so vzlic uradni prepovedi, tik preden so mrtvega moža sežgali, polile vdovi obleko s špiritom in jo zažgale, da bi se njena duša združila z dušo njenega moža, ki ji je bil bog na zemlji. In mnogo milijonov žen v Indiji mora še dandanes tako brezupno trpeti. Seveda iz njih vrst ne izvira tisto močno gibanje, ki hoče dati indijski ženi pravice, kakršne imajo Evropke. Borijo se pa zanje mnogotere žene izobraženih brahmanov složno s preprostimi delavskimi ženami. Med te žene spadajo tudi žene iz Nahana, ki so napadle spreved mnogoženstvenega ženina, si strgale z obraza pajčolan in obsodile mnogoženstvo. B.

Nov list v zgodovini negovanja zob!

Staro izginja in novo prihaja! Novo, boljše in zanesljivejše negovanje zob s **Pebeco**-penečim sredstvom. **Pebeco**-peneče sredstvo ne obsega mila, daje pa vendar čudovito nežno, obilno peno, ki prodira tudi v najmanjše koticke. Zato čisti **Pebeco**-peneče sredstvo usta temeljito in jih ob-

enem desinficira. Učinkovita sestavina **Pebeca** je **Pebecin**. Ta preprečuje usedanje zobnega kamna in dela zobe bleščeče bele. Čudovito sveži okus napravi, da je snajenje zob pravo veselje. Uporabljajte **Pebeco**-peneče sredstvo, ker je v uporabi posebno uspešno.

RAZLIKA MED DOBRO IN SLABO VZGOJENIMI LJUDMI.

V javnem in v zasebnem življenju kaj hitro ločimo dobro vzgojene od slabo vzgojenih ljudi. Včasih zadostuje ena sama nepremišljena beseda ali pa neobrzdana kretnja, da si ustvarimo sodbo o sočloveku. *Osnova lepega vedenja je oboladanje samega sebe.* Nobeno čustvo, bodisi ljubezen ali sovraštvo, zavist ali zaničevanje, maščevalnost ali žalost te ne sme tolikanj prevzeti, da bi vzbujala s tem pozornost. Navedemo vam nekaj zapovedi o lepem vedenju, potlej pa sami presodite, ali ni morda katere vmes, ki bi veljala tudi vam.

1. Na cesti in v javnih lokalih govorimo tiho. Ni nujno potrebno, da vsi sopotniki v vlaku, na cestni železnici ali pa v avtobusu poslušajo, kaj pripovedujete svoji sosedu. Skrajno nedostojno je, če kdo na javnem prostoru opravlja svoje prijatelje in znance in jih imenuje z imenom. O zasebnih zadevah tujih ljudi vobče ne govorimo, najmanj pa v javnosti.

2. V gledališču, na koncertih, v kinu in pri predavanjih z zanimanjem sledimo prijatelja in kolikor mogoče mirno sedimo na svojih prostorih. «Duhovite» opazke so odveč. Glasno kritiko prepuščamo poklicnim kritikom, ki navadno objavijo svoje mnenje v dnevnikih. Svoje zasebno mnenje lahko povemo prijateljem in znancom. Medklici, ki motijo druge poslušalce, so znak skrajne neotesanosti.

3. Z ljudmi, ki so «v rožcah», se ne prepiramo. Izzivalne besede preslišimo ali pa se mirno odstranimo. Vsak prepir in vsako prerekanje vzbuja pozornost, dobro vzgojena ženska pa ne bo hotela nikoli vzbujati pozornosti niti z besedo, niti z obleko, klobukom ali dejanjem. V javnih lokalih se skrbno ogibajmo vsakemu prepiru. S svojo družbo govorimo s pritajenim glasom, da radovedni sosedu ne morejo prisluškovati in da drugih ne motimo.

4. V prepire drugih omizij se ne spuščajmo. Zelo neotesano je tudi, če kdo vleče na ušesa, kaj govorijo pri drugi mizi. Novodošleca ne ogledujemo od glave do pete. Posebno ženske naj brzdajo svojo radovednost in naj ne kažejo preočitnega zanimanja za oblačila svojih tovarišic.

5. K dobri vzgoji spada tudi negovana zunanost: skrbno počesani lasje, čiste roke (da ne omenimo še posebej vratu in ušes), snažni nohti, čista in zašita obleka, osnaženi čevlji in mirna

hoja. Hoja je posebno važna za ženske. Ne napravi dobrega vtisa, če dela ženska dolge, moške korake, še bolj odurno pa je, če se pozibava v bokih, dela pretirano majhne korake in komaj stopica v čevljkah, ki imajo preveč visoko peto. Izzivalna hoja ne podčrtava ženske dražesti, temveč jo ponuja na prodaj!

6. Z uradniki v uradih in z nameščenci v javnih lokalih se ne prepirajmo! Vsak javen urad ima pritožno knjigo, ki je strankam na razpolago. Če z mirno in dobro besedo ne dosežemo uspeha, se poslužimo pritožne knjige, nikakor pa se ne spuščajmo v glasna prerekanja. Tu pa moramo še enkrat poudariti: dobra beseda najde pravo mesto! Vljudno vedenje najde vljuden odmev!

7. Pri pozdravljanju ne delajmo razlik med visoko stoječimi osebami in siromaki. Dobro vzgojena dama, ki se zaveda svojega dostojanstva, odzdravlja enako ljubeznivo gospodu ministru kakor hišniku ali slugi!

8. Mladina se naj spoštljivo vede proti starejšim ljudem. S tem pa ni rečeno, naj dijak odstopi svoj prostor v natrpanem vlaku samo elegantni dami, temveč tudi preprosti kmetici. Starim ljudem dajemo pri stopanju skozi vrata prednost: sivolasemu beraču prav tako kakor sivolasemu starcu v črnem plašču s kožuhovinastim ovratnikom.

Vljudnost ne dela razlik med siromaštvom in bogastvom!

9. Pri javnih blagajnah, oblačilnicah in uradih, kjer je promet živahen, mirno počakamo, da pridemo na vrsto. Vsako prerivanje je odveč in kaže samo slabo vzgojo. Mirno se postavimo v vrsto in čakajmo. Drugi gotovo prav tako težko čakajo kakor mi. Isto velja za čakanje pri zdravnikih. Samo nevljuden človek stopi v ordinacijo, ne da bi čakal, da pride na vrsto.

10. Javno ne kazajmo svojih čustev. Na cesti bomo zatajili jok prav tako kakor prešeren smeh. Glasni vzkliki povedo vsakomur, da nam je dobro vedenje španska vas.

Zdaj si pa odkrito izprašajte vest, ali se nikoli ne pregrešite zoper te osnovne pojme o dobrem vedenju!

(ab)

Kako prihranite

Ta mesec je izšla v naši zbirki gospodinjskih knjig nova knjiga «Kako šivamo perilo», ki jo je sestavila Angela Podgornikova. Številne slike, ki spremljajo poljudne in nazorne popise, skrbje, da je snov lažje razumljiva, kar bo zlasti začetnicam v veliko pomoč. Knjigi so priložene tudi štiri pole, na katerih so razen krojev tudi lepi vzorci ročnih del, brez katerih si ne moremo misliti lepega perila. Prav gotovo si bo vsaka gospodinja lahko izbrala iz nje, kar potrebuje zase in za svojo družino.

Naročnice dobe to knjigo pri naši upravi za 28 dinarjev.

ALI HOČETE BITI PRIVLAČNI?

Uporabljajte Odo-ro-no, ki odpira neznosno potenje pod pazduho. Opo-ro-no spada v toaletno negovane žene kakor čiščenje zob. Odo-ro-no ohrani svežost kože in varuje obleko. Proizvaja se v dveh jakostih: „Regular“ (rdeči), enkratna uporaba varuje 3 do 7 dni — „Instant“ (brezbarvni) za občutljivo kožo, zadostuje za 2 do 3 dni. Steklenice s praktično gobico na zamašku se dobivajo v vseh strokovnih trgovinah.

ODO-RO-NO

3/4 ZAVITKA

Kneippove

SLADNE KAVE TVORI DRAGOCENI
PRAŽENI SLADNI SLADKOR

Kako odstavljamo dojenčka

Na kmetih še dandanes lahko pogostokrat opazujemo, da dojijo mnoge matere otroka več ko leto dni, včasih celo dve leti in še več. Taki otroci so navadno slabotni in trdovratno odklanjajo drugo hrano. Nekatere teh mater se izgovarjajo, da otrok noče druge hrane, nekatere pa verujejo, da ne bodo zanosile, dokler imajo otroka še pri prsih. Pri vsem tem pa prav nič ne pomislijo, da s tem škodujejo svojemu otroku. Do dvanajstega meseca je treba vsakega otroka odvaditi prsi. Mati, ki hrani otroka po novih metodah, bo čisto lahko odstavila otroka že v desetem mesecu ali pa že prej, ne da bi imela bolečine v prsih, in tudi otrok se bo neopazno odvadil dojenja. O dojenčkovi prehrani pa smo v lanskem letniku objavili dovolj poljudnih člankov.

Čim starejši je otrok, tem težje ga odvadimo dojenja. V prvih štirih mesecih dobi otrok pri materi 5 obrokov, v četrtem mesecu pa mu en obrok zamenjamo z umetno hrano, z juho in s sadnimi soki. Mesec dni pozneje odpade še en obrok, in odslej dajemo dojenčku že mlečen zdrob, tako da dobi 3 otroke materinega mleka, vmes pa 2 obroka umetne hrane. V sedmem mesecu dobi otrok le še enkrat, kvečjemu dvakrat materino mleko, polagoma pa opustimo tudi to. Kakor hitro dobi otrok zobe — navadno je to v desetem mesecu — odstavimo otroka popolnoma od prsi. Ta načela pa veljajo seveda samo za zdrave otroke. Kako je treba hraniti bolehnega otroka, mora dolo-

čiti zdravnik. Če na mah preidemo od materinega mleka na umetno hrano, otroku lahko hudo škodujemo. Otrokov organizem se mora šele postopno navaditi na umetno hrano, drugače oboli na prebavilih.

V vročih, poletnih mesecih ne smemo odstavljati dojenčka, ker ima tedaj še bolj občutljiva prebavila kakor sicer. Razen tega se v poletnih mesecih kravje mleko rado pokvari. Če mora mati iz kakšnega tehtnega razloga na mah prekiniti dojenje — zaradi bolezni ali kakega podobnega vzroka — se mora vsekako posvetovati z zdravnikom, kako naj dalje prehranjuje otroka.

zž.

POZOR!
Pyramidon se često ponareja!

Pazite torej vedno na znak: Bayer-jev križ na vsakem omotu! Originalne

Pyramidon
tablete!

samo z Bayer-jevim križem!

Oglas reg. pod št. Brojem 1318 od 15. XII. 1938.

Kaj pravi

NIVEA

vsaki ženski?

«Ni treba, da bi Vaša koža izgubila mladostno svežost. Dovolite mi, da Vam pomagam varovati Vašo kožo. Podarim Vam to, kar si tako srčno želite: mladosten, zdrav in svež videz. Moja notranja moč je EUCERIT, krepilo za kožo. To mi odpira dohod do kožnega staničja, katero ohranjam zdravo in gibčno. Zanesite se na mene! Nič naj Vas ne ovira, vsak dan z uspehom uporabljati mojo pomoč».

R. Dvořakova:

MESTECE SI PRIPOVEDUJE ...

Mladi zdravnik, ki je prevzel ordinacijo po starem predniku, je bil gotovo pravo presenečenje za vse mestece.

Bil je «nesramno mlad», kakor se je izjavila stara gospodična Wintrova, ki jo je že dolgo let bolela glava in je hodila k staremu doktorju bolj iz navade kakor iz potrebe. Ona je prva dognala, da niti njena starost ne more preprečiti, da bi ji mladi zdravnik ne povedal v oči, da ji prvič nič ni in drugič, da naj svoj čas rajši uporablja za bolj pametne reči kakor za opazovanje svojih težav.

O tem, kakšne netaktnosti je zagrešil, se je dolgo govorilo pri čajankah gospe županje.

To je bil, da se izrazimo na kratko, začetek nemira, ki ga je novi zdravnik zanesel v mestece, ki je bilo razvrščeno okrog cerkve in šole in torej seveda tudi okrog gospoda župnika in gospoda šolskega upravitelja.

Doktor Miško Luznar, ki je prišel sem, da se bo junaško boril z boleznimi, pomagal na svet zdravim otrokom, pobijal nalezljive bolezni, je bil zelo presenečen, če je od osme jutrnje ure do poldneva preiskoval vidno zdravi ženski rod.

Miško je potrpežljivo in pošteno preiskoval dolgo časa te zdrave bolnice, preden je razumel, da je cvet mesteca priredil nekako lepotno revijo in da je torej na njem, da si katero izmed njih izbere.

Ko je o teh čudnih ordinacijah potožil svojemu staremu predniku in mu povedal, da dobiva tudi darila, kolače, maslo in jajca, ga je ta pogledal in mu rekel nekaj, kar bi drugega moža razen Miška užalilo.

«Kako ste mogli priti sem, če se ne menite za ženske, če ne igrate marijaša, ne kadite in ne pijete?»

In ko se je že vsega naveličal in povedal županovi gospodični, da njeno srčno napako lahko imenuje histerične napade, gospodu župniku, da ne zna igrati kart, temveč da rajši čita ali študira, ter gospodu šolskemu upravitelju, da naj zavoljo zdravja preneha kaditi in naj hodi namesto v gostilno vsak večer na izprehod, je bila njegova usoda zapечатena.

Od tistega znamenitega dne, ko je gospe županji njena hčerka povedala, kako neotesan je ta doktor, in ko se je županja sešla z upraviteljevo gospo in z župnikovo sestro, je prenehala promenada v njegovi ordinaciji in pod njegovimi okni.

Toda Miško se za vse to ni menil. Začel je vse drugače živeti, ko se je seznanil z Mimico. Mimica je bila nova učiteljica na šoli in Miško je bil k njej poklican že prve dni, ko je prišla v službo.

Sedela je na zadnji stopnici pod vrati svojega stanovanja in niti stokala ni, čeprav je imela zlomljeno nogo. Opazil je, da ima bel ovratnik kakor otroci in da je prav tako preprosta kakor on.

Opravič je svojo zdravniško dolžnost in obljubil, da jo pride po potrebi pogledat. Odhajal je zelo zadovoljen. Tisti večer je sam pri sebi rekel, da je blazen, in je šel spat, misleč na Mimico bolj, kakor je zdravo.

*

Mimica je bila sama kakor on. Svoje matere se skoraj ni spominjala, in oče, ki je pri konjskih dirkah in pri kartah malone vse zapravil, ji je umrl, ko je imel še ravno toliko denarja, da so ga mogli pokopati in da je Mimica mogla dovršiti študije.

O tem mu je pripovedovala s humorjem, medtem ko je on zrl na ozko prožico sonca, ki se je igralo na njenem tilniku. Doktor Luznar si že dolgo ni več prizadeval, da bi sam sebe prepričal, da jo obiskuje edinole kot zdravnik.

Mimičina noga se je počasi celila in Miško je živel ves srečen, ne mené se za to, da so njegovi honorarji vedno manjši, dokler ga ni stari doktor opozoril na to njegovo kaznivo lahkomišelnost.

«Gospa županja,» je dejal in se poredno pačil, «je že dvakrat omedlela v krožku dam, ko je dognala, kakšno pohujšanje preti našim otrokom, in gospod upravitelj je bil najmanj trikrat na prosvetnem oddelku. Upam, da bo gospodična učiteljica kmalu zdrava.» Odhajal je z občutkom kriveca, zakaj ni temu človeku odsvetoval, naj se ne naseli tukaj.

Takrat se je Miško zavedel, da mora razrešiti svoje razmerje do Mimice in do mesteca. In to je storil tako, da je iskal primerne naslednika, s katerim bi zamenjal okraj.

Mimici je rekel, da lahko jutri že hodi, ter jo hkrati prosil, naj gre po šolski uri z njim na izprehod.

Šla sta po poljski poti. Mimica v kosmatem raglanu se je zdela, da je izgubljena v tem okolju. Miško je ob njeni strani zaman iskal besed, ki bi čudežno posvetile veliki trenutek.

Toda Mimica ga je prehitela. «Moram se posloviti.» Njen glas je bil za nekaj žalostnejši, kakor je želela. «Odpustili so me in ne bom več poučevala na tej šoli. Gospod upravitelj,» je pogoltnila, «gospod upravitelj meni, da moja noga ni zahtevala vaših obiskov in da je zato moje vedenje...»

Nasproti jima je prišla mala gospodična Wintrova v mičnem zeleno in rdeče kariranem plašču in pogled na njo je vrnil Mišku zdravo preudarnost.

«Ponujam vam službo, Mimica, dragica, pošteno službo soproge pri nekem nesramno mlademu možu, ki ne kadi, ne pije, ne igra marijaša, za ženske se ne meni razen v edini izjemi, je pa simpatičen, ima zagotovljeno eksistenco in vas odvede od tod ter vas bo ljubil in...»

«To bi bilo že dovolj,» je rekla Mimica in vzlic njenemu veselju je bilo v njenem glasu čutiti solze. V veliko pohujšanje stare gospodične, ki ju je prehitela, je poljubila Miška na lice.

Potem sta šla naprej po poti ter pustila mestece in gospodično Wintrovo za seboj. Iz črnega oblaka so se utrgale prve snežinke in v blatu za njima so ostajale nepravilne stopinje.

ASPIRIN
T A B L E T E

v novem

zavitku od celofana

pri prehladu, reumi, hripi in groznici.

Oglas reg. pod S. br. 5839 I. III. 1939.

Pomlad in lepa polt

Mraz in vlaga škodujeta polti. Posebno mraz napravi polt raskavo in suho. Kožno tkivo samo ne more proizvajati zadosti maščobe, da bi pozimi dovolj varovala polt; zato se mora žena posebno pozimi skrbno negovati.

Žene, ki so pozimi zanemarjale svojo polt, se spomladi kmalu kesajo. Odprti ovratniki pri spomladanskih plaščih, moderni klobučki z navzgor zavihanimi okraji razgalijo vrat in obraz, hudomušno pomladansko sonce pa strogo in brez usmiljenja pokaže razne okvare polti. V tem primeru puder in šminka ne pomagata.

Dobro je, če vsako pomlad opravimo šesttedensko pomlajevalno kuro. Predvsem skrbimo, da odstranimo iz telesa odvečno maščobo. To dosežemo, če skozi šest tednov redno pijemo vsako jutro kavino šličko grenke ali pa Karlo-

varske soli. Žličko soli dobro raztopimo v vroči vodi in jo še toplo popijemo na tešče v postelji. Deset minut pozneje vstanemo, se umijemo in oblečemo ter gremo malo na izprehod. Z rednim iztrebljanjem odstranimo iz prebavil strupene ostanke težke zimske hrane, ki pusti svoje posledice tudi na polti. Mozolji, zajedavci in podobne okvare so po večini posledica slabe prebave in težke zimske hrane.

K šesttedenski pomlajevalni kuri spada vsekako tudi primerna dieta. Uživati moramo čim več presnega sočivja, sadja in mnogo mleka. Začimbe, črno kavo, kvašeno testo, svež kruh, stročnice in alkoholne pijače moramo brezpogojno črtati z jedilnika.

Zjutraj in zvečer deset minut telovadimo, da se nam udje po zimskem lenarjenju spet malo razgibljejo. Vsak dan gremo vsaj za eno uro na izprehod. Že po nekaj dneh se bomo čutili bolj sveže, gibčne in zdrave.

Obraz si zvečer in zjutraj umijemo z mlačno vodo in mehkim otroškim milom (ki ne vsebuje sode) in si ga potem dobro natremo z masno kremo. Puder in šminka pa zaklenimo za teh šest tednov v omaro! Učinkovitost te kure vas bo presenetila! Podrobnejša navodila za nego obraza, vratu in rok pa dobite v knjigi «Kako naj se žena neguje», ki jo je revija «Žena in dom» lani založila.

Jedilni list za teden dni

Ponedeljek.

Opoldne: 1. Riževa juha z grahamom. 2. Goveji zrezki v kaprni omaki (181). Opečen krompir. Solata.

Zvečer: Koruzni žganci z mlekom.

Torek.

Opoldne: 1. Pomladanska zeliščna juha (45). 2. Ocvrti krompirjevi roglički. Gobova omaka. 3. Kompot.

Zvečer: Bela jetra (rajzele) s krompirjem.

Sreda.

Opoldne: 1. Goveja juha s krpicami. 2. Govedina. Pražen krompir. Grah v omaki. 3. Ocvirkov kolač.

Zvečer: Pražena telečja jetra. Polenta.

Četrtek.

Opoldne: 1. Telečja obara. Ajdovi žganci. 2. Kompot.

Zvečer: Vlitki. Dušeno sadje.

Petek.

Opoldne: 1. Belušna juha (45). 2. Makaroni s fižolom. 3. Makov kolač s češnjami.

Zvečer: Polenta z gobami (236).

Sobota.

Opoldne: 1. Grahova juha. 2. Pečena jetra s krompirjem. Solata.

Zvečer: Češpljeva kaša.

Nedelja.

Opoldne: 1. Kostna juha z zdrobovimi cmoki. 2. Preslaninjeno telečje stec. Makaroni. 3. Zvitek s krompirjevim nadevom.

Zvečer: Gosja jetra z gobami. Opečen krompir.

Opomba: Številke v oklepaju pomenijo številke receptov v naši kuharski knjigi «Kako naj kuham». Za debelo tiskana jedila prinašamo recepte.

Riževa juha z grahamom.

3 dkg riža izberemo, operemo, poparimo in opravimo na 2 dkg presnega masla ali masti z 2 dkg drobno sesekljane čebule. Nato riž osolimo, zalijemo z mrzlo vodo in dušimo, da se zmehča. Posebej napravimo iz 4 dkg masti in 4 dkg moke svetlorumeno prežganje, ki ga zalijemo z vodo, v kateri smo kuhali 8 dkg jušnih zelenjav, nakar naj juha še nekaj časa vre. Potem pridenemo juhi posebej dušeni riž in posebej kuhani grah (4 dkg), v mrzli juhi razžvrkljani rumenjaki in ščepec stolčnega popra.

Bela jetra (rajzele) s krompirjem.

1 kg belih jeter večkrat dobro operemo v mrzli vodi, nato pa poparimo z vrelo vodo. Če ima še vedno neprijeten duh, ga nadrgnemo še s soljo, po-

tem pa izperemo najprej v okisani, nato pa v mrzli vodi. Ko je tako pripravljen, denemo rajzelje v 1 l mrzle vode, ki jo takoj osolimo. Temu pridenemo na kocke narezano korenino korenja, korenino peteršilja in nekaj olupljenih, na kocke narezanih krompirjev, in sicer šele potem, ko je voda, v kateri se kuha rajzelje, že pol ure vre. Ko sta meso in zelenjava mehka, napravimo iz 4 dkg moke prežganje, na katerem opravimo tudi dva stroka strtega česna in nekoliko sesekljane peteršilja, in stremo prežganje v juho. Ko juha še malo povre, ji prilijemo nekoliko kisle smetane, potem pa takoj postavimo na mizo. Če nam ugaja kiselkast okus, lahko začnimo omako tudi z limonovim sokom.

Ocvirkov kolač.

15 dkg na stroj zmletih ocvirkov mešamo tako dolgo, da se spenijo. Nato jim privedemo po malem 1 dl kisle smetane, 15 dkg stolčnega sladkorja in tri rumenjake ter ves čas pridno mešamo. Nazadnje dodamo še dve žlici vina, pol kilograma presejane moke, žličko jedilne sode, žličko stolčnega cimeta in žličko stolčenih nageljnovih žebic. Iz te zmesi zamesimo potem na deski na hitro testo, ki ga razdelimo na dva enaka dela. Testo nato pokrijemo in počakamo pol ure, nato pa oba hlebčka razvaljamo tako, da dobimo dve krpi, ki sta veliki kakor pekača. Eno izmed njiju denemo na dno pekače in jo po vrhu namažemo s sadno mezo ter pokrijemo z drugo krpo. Ta kolač pečemo potem v precej vroči pečici dobre pol ure. Ko se kolač ohladi, ga razrežemo na široke rezine, ki jih potresemo s sladkorjem.

Vlitki.

V skledo presejemo ½ kg ostre moke, ki jo poparimo z 1 l vrelega mleka ali pa vrele vode. Poparjeno testo naj počiva nekako štiri ure. Nato primešamo testu štiri rumenjake, nekoliko soli in nastrganega limonovega olupka ter ga stepamo približno 20 minut. Iz tega testa spečemo potem v ponvi vlitke (palačinke), ki jih sproti še tople povaljamo v sladkorju, pomešanem s cimetom, in zvijemo. Za vse vlitke potrebujemo približno 5 dkg masla in 5 dkg stolčnega sladkorja s cimetom. K tem vlitkom se najbolj poda dušeno sadje.

Makov kolač s češnjami.

Vmešamo 15 dkg presnega masla, kateremu pridenemo potem 17 dkg stolčnega sladkorja, štiri rumenjake, limonovega soka in nastrganega limonovega olupka. To zmes mešamo tako dolgo, dokler se ne zgosti. Nato ji primešamo 17 dkg drobno zmletga maka, 7 dkg neolupljenih sesekljanih mandeljnov, nekoliko zmletga cimeta in zrno stolčnega pimenta, nazadnje pa narahlo primešamo še trd sneg iz štirih beljakov. To zmes stremo potem v pekačo ali pa v tortnico, ki jo dobro namažemo z 2 dkg masla in potresemo z 2 dkg moke. Po vrhu natresemo četrtil kilograma češenj in pečemo kolač počasi, dokler ne zarumeni. Ko je pečen, ga potresemo z vanilijevim sladkorjem.

Pečena jetra s krompirjem.

1 ½ kg krompirja operemo in skuhamo, nato pa olupimo in zrežemo na ploščice. Medtem operemo četrtil kilograma svinjskega plečeta in ga pristavimo v slan krop, kjer naj se do mehkega skuha. Potem operemo v osminki litra mleka 30 dkg svinjskih ali telečjih jeter in jih zmeljemo na stroj ukrati s kuhanim mesom. Zmleto zmes osolimo, opopramo, ji pridenemo ščepec majarona in jo dobro premešamo. Nato narežemo na ploščice štiri v trdo kuhana jajca. Zdaj namažemo pekačo s 4 dkg masti, pokrijemo dno s plastjo narezane krompirja, ki ga osolimo in opopramo, namažemo na to plast mesne zmesi in denemo nanjo nekaj jajčnih ploščic. Na meso zmes pride spet plast krompirja, in to ponavljamo izmenoma tako dolgo, dokler vsega ne porabimo. Na vrhu mora biti plast krompirja, na katero potresemo 8 dkg na koščke narezane prekajene slanine. Jed spečemo nato v pečici, da lepo zarumeni. K tej jedi ponudimo solato.

Kostna juha.

Pol kilograma kosti operemo in pristavimo v 1 l mrzle vode, v katero denemo tudi 5 dkg korenja, korenino peteršilja in nekaj zrn popra. Medtem opravimo na masti 2 dkg čebule, 3 dkg na tanko narezanih jeter in nekaj ploščic korenja, ter stremo oboje v osoljeno juho, ki naj vre 2–3 ure.

Zvitek s krompirjevim nadevom.

Iz 35 dkg presejane mehke moke in osminko litra mlačne vode, v kateri raztopimo 2 dkg masti ter razžvrkljamo eno jajce in nekaj kapljic kisa, naredimo na deski vlečeno testo, ki naj počiva pol ure. Ko testo najprej nekoliko razvaljamo, ga pomažemo z raztopljenim presnim maslom, nakar ga do kraja razvlečemo in namažemo z nadevom.

Nadev: V skledi vmešamo 8 dkg masla, ki mu potem primešamo 6 dkg stolčnega sladkorja, 2 ½ rumenjaka, drugega za drugim (s preostalo polovico rumenjaka namažemo nazadnje zvitek po vrhu), nastrgani olupki od polovice limone, 17 dkg kuhanega, skozi sito pretlačenega krompirja, 3 dkg olupljenih in zmletih mandeljnov in trd sneg iz treh beljakov.

Nazadnje potresemo na polovico testa še pest rozin, zvijemo testo in denemo zvitek v pekačo, ki smo jo pomazali z 1 dkg presnega masla, ter ga po vrhu namažemo s polovico rumenjaka, ki smo ga prihranili od nadeva. Ko zvitek že lepo zarumeni, ga polijemo s šestnajstinko litra mleka in spečemo do kraja. K zvitku se poda vinska pena.

Gosja jetra z gobami.

Gosja jetra dušimo na presnem maslu, ki mu prilijemo nekoliko juhe in belega vina, do mehkega. Potem pridenemo drobno sesekljanih gob in osminko litra kisle smetane, kateri smo primešali malo moke. Ko se omaka zgosti, jo serviramo z opečenim krompirjem ali pa z grahamom.

Proti odebelenju

BOXBERGER KISSINGER
TABLETE ZA HUŠANJE

Dobijo se v vsaki lekarni.

Ali hočete boljšo službo

V dandanašnjih časih, ko je celo za najslabše plačane službe takšna stiska, se pač malo čudno sliši, da izide knjiga z naslovom «Kako si poiščem boljšo službo». Vendar bo vsakdo, kdor bo knjigo pozorno prečital, rad priznal, da je prav v sedanjih težavnih razmerah takšna knjiga hudo potrebna in umestna.

V posameznih poglavjih je podrobno obravnavano, kako si je treba napraviti načrt za izbiro poklica, po katerih načelih je treba poklic izbirati, s kakšnimi pomočki se lahko dobi služba, kateri izmed teh je za to ali ono službo

NOVA MODA za konce prstov

Ali ste že videli nove nijanse Cutex laka za nohte: Clover, Tulip, Thistle, Laurel in Heather? Vsaka od teh novih nijans je izbrana s posebno pozornostjo, da bi čim boljše harmonizirala z modernimi, popularnimi barvami obleke. Razen tega se te nijanse dobivajo v novem, težjem Cutex laku, ki se obdrži cele dneve.

CUTEX
LAK ZA NOHTE

najuspešnejši, kakšna je dobro sestavljena ponudba, kakšen mora biti uspešen oglas, kako se je treba vesti, kadar stoji prosilec ali prosilka pred svojim bodočim gospodarjem, kakšna je praktična preizkušnja in kako se je treba pripraviti nanjo.

Posebno praktično vrednost pa dajejo knjigi številni vzorci ponudb in oglasov za najrazličnejše vrste služb. Po njih in v zvezi s splošnimi navodili, ki so v knjigi, bo lahko vsak napisal dobro ponudbo, ki mu bo prej ali slej gotovo pomogla do zaželenne službe.

Knjiga se dobi pri upravi v Ljubljani, Dalmatinova 8, za polovično ceno 15 din.

Bolniki so povsod. Zato je nujno potrebno, da se pazi na urejeno prebavo. Zdravniki priporočajo Darmol odraslim in otrokom. Tudi pri večkratni uporabi ne pride v navado. Uporabljajte pri zaprtju dobro odvajalno sredstvo Darmol. Dobi se v vseh lekarnah. Reg. 25.801/37.

VRTNA DELA V MAJU

Obilni pridelki na vrtu niso samo odvisni od gospodinje, temveč tudi od vremena. Topli majski dež je zemlji krvavo potreben. Po deževju šele poganjajo sadike s potrebno močjo in dobiva vse zelenje pravo sočno barvo.

Če imamo sami toplo gredo, porabimo domače sadike, če je pa nimamo, si nabavimo zdravih, močnih in svežih sadik pri bližnjem vrtnarju. Mlada, neizkušena gospodinja naj ne izbira sama sadik. Starejša izkušena vrtnarica ji bo povedala, kako se ločijo dobre sadike od slabih, zdrave od bolnih itd. Posebno važno je pa, da poznamo in ločimo sadike posameznih zelenjav.

Sredi maja presadimo sadike s toplih gred na vrtno grede. Predvsem potrebujemo za domačo porabo kumare, paradižnike, kolerabo, zeleno in buče. Grah sadimo na majhne grede vsake tri tedne. Med posameznimi zrnji pustimo 15 do 20 cm presledka. Iz previdnosti vtikamo v zemljo po dve ali tri zrna. Ko poženejo, lahko vrste razredčimo. Isto velja za nizki fižol. Solato berivko in mesečno redkvico sejemo vsakih štirinajst dni na majhne grede, da lahko zalagamo kuhinjo vedno s svežimi pridelki. Čez čas se pokaže, ali smo sadike preveč na gosto zasadili ali pa morda predaleč vsakebi. V prvem primeru si pomagamo s tem, da izpulimo slabotnejše sadike, v drugem pa vsadimo v preširoke presledke glavno solato. Spretna vrtnarica bo izrabila vsak košček zemlje. Visoki fižol in glavno solato lahko nasadimo tudi ob kraju gredic.

Jesensko in zimsko cvetačo nasadimo ob koncu vrta in skrbno obkopujemo

Veramon - ovitek z 2 tabletama

Ta zavojček zmore odlej vsakdo. Prosimo napravite poizkus in prepričali se boste o naglem učinku pri glavobolu, zobobolu in bolečinah zaradi ran.

VERAMON
Schering

Cevke z 10 in 20 tabletami.
Ovitek z 2 tabletama

Ozka reg. pod št. 25.400 od 4. X. 1957

sadike. Izmed vseh sadik so paradižnikove najbolj občutljive. Uporabiti moramo samo močne sadike. Če je vreme še nestanovitno in se je bati še ponočne slane, potem rajši počakamo, zakaj slana umori paradižnikove sadike.

Gredo z beluši prekopljemo.

V sadovnjaku. Ko zvezetijo sadna drevesa, potrebujejo veliko mokrote. Če nam vreme ni naklonjeno, moramo posebno mlada sadna drevesa pridno zalivati. Gosenice in drug mrčes je treba vztrajno zatirati. zž—

*

Samostojen.

«Midva z ženo se nikoli ne prepirava.»

«Nikoli?»

«Ne, ona dela, kar ona hoče, in jaz tudi delam, kar ona hoče.»

Vprašanje.

«Da te ni sram, Milanček, tako majhen, pa že lažeš!»

«Torej kdaj sme človek začeti lagati, očka?»

Dober okus

je posebna prednost odvajalnega sredstva Darmol. Vrh tega deluje milo in brez bolečin. Zato uživajo odrasli in otroci radi Darmol

Ogl. Reg. št. 25.400/37

DARMOL

DR. OETKER - ju zaupanje daruj,
z njegovo pomočjo si srečo kuji!

Jože Žabjek

KNJIGOVEZNICA
LJUBLJANA
DALMATINOVA 10

Najmoderneje urejena delavnica za vsa knjigoveška dela. Hitra in točna postrežba pri nizkih cenah. Izdelovanje posebnih akcidenčnih vezav po individualnih osnutkih. Trgovske knjige po naročilu, lastni črtni stroj za vse vrste rastriranih tiskovin. Izvirne platnice za «ŽENO IN DOM»

TELEFON 24-87

Koliko piščancev lahko vodi ena koklja? To se ravna po velikosti koklje, po letnem času in po toploti zraka. Srednjevelika koklja vodi lahko 20 mladičev, pura pa do 40. Če je le mogoče, naj valita dve koklji ob istem času, tako da se izvale vsi piščanci hkrati, potem pa denemo prvo ali drugo noč vse mladiče pod eno kokljo.

Kako zatrem pri mladih piščancih mrčes? Uši, ki se kaj rade zarede v perju piščancev, silno mučijo mlade živali in jih včasih tako zatirajo, da so videti, kakor bi bile bolne. Te zajedalce odpravimo najhitreje in najzanesljiveje s svinjsko mastjo, z olivnim oljem ali pa z vazelinom. S temi pomočki namažemo kožo na temenu glave in pod vratom. Maža mora biti

čista in brez žveplene primesi, da ne razje nežne kože, olivnemu olju pa lahko pridenemo še nekoliko janežvega olja. Če so piščanci že bolj veliki, jih lahko namažemo tudi pod perutmi in okoli stoke. Najbolje pa je, da so piščanci v posebnem prostoru.

Ali smem dajati mladim piščancem redno v trdo kuhana jajca? Mlade piščance lahko krmimo s trdo kuhanimi jajci, vendar moramo vedeti, da so trdo kuhana jajca težko prebavna in da potrebujejo piščanci prve dni bolj malo beljakovin. Če jih torej krmimo s trdo kuhanimi jajci, zadostujeta za 100 piščancev na dan nekako po dve jajci, ki jih samo narežemo, ne pa na drobno sesekljamo. Veliko lažje prebavno je seveda surovo jajce.

*

Vendar res.

Gospod je zagledal v parku dve lepi, enako veliki in enako oblečeni deklici.

«Jeje, to sta lepi dvojčici!» se je čudil.

«Nisva dvojčici!» sta rekli deklici. «Kaj pa sta potem?» se je gospod še bolj začudil.

«Trojčice, ampak ena je umrla!»

Manufaktura Novak na Kongresnem trgu je že dobila nove pošiljke modnih tkanin za pomlad in poletje. Sebe in družino boste oskrbeli z oblačili najboljše in poceni, če nabavite vse potrebno vedno v Manufakturi Novak v Ljubljani.

Dobro bo, da tudi vi veste, da se izdeluje «Kneippova sladna kava» samo iz prvovrstnih izbranih surovin na poseben, prekušen način. Vsled tega je v kvaliteti nenadkriljiva. Vsako zrnce «Kneippove» vsebuje praženi sladni sladkor, kar je bistveno. Pri uporabi je «Kneipp» izredno izdaten.

*Doma in na potovanju,
preden greš spat, vedno:*

Chlorodont-zobna pasta

Naročnina za list s krojno prilogo in 5 gospodinjstvih knjig: za vse leto Din 165.— za pol leta Din 84.—, za četrt leta Din 27.—; za Ameriko in inozemstvo dolarjev 5.—; za Italijo Lir 70.—.
Posamezna številka Din 5.—, krojna priloga Din 2.—, gospodinjstvska knjiga Din 30.—.
Deset broširanih leposlovnih knjig Din 100.—, Vezava Din 60.—.
Deset broširanih rodbinskih knjig Din 67.—, Vezava Din 60.—.

Rokopisi se ne vračajo.

Izhaja vsakega 1. v mesecu.

Odgovorna urednica Rija Podkrajškova v Ljubljani.

Uredništvo in uprava v Ljubljani, Dalmatinova ul. 8/I. Tel. 21-82.

Tiskala Delniška tiskarna d. d. (predstavnik Francè Pinfar v Ljubljani).

Z D R A V J E

s pomočjo zdravilnih svojstev zelišč, odnosno «Hersan čaja», mešanice posebnih zdravilnih zelišč po predpisu doktorja R. W. Pearsona, šefa zdravnikarstva v Bengaliji (Angl. Indija).

Po dolgoletnih izkustvih je določena vrednost «Hersan čaja», in sicer z nedvomnim uspehom pri boleznih: pri poapnenju arterij, pri bolezni kronnega obtoka, ženskih boleznih, med menstruacijo (mesečnim perilom), pri mištraciji (mesečnim perilom), pri ledvični, reumatizmu, boleznih ledvic in jetrih, motnjah v želodcu, pri zastrupljenju, zapeki, protinu, črevesnih boleznih, hemeroidih, pri splošnem in pre-naglem debelenju, zoper zgago.

«HERSAN ČAJ»

se dobi v vseh lekarnah. Vzorec Vam pošlje brezplačno:

RADIOSAN, Zagreb, Dukljaninova 1
Reg. br. 14.001/1935

TRAJNE KODRE

barvanje las, vodno ondulacijo itd. izdeluje prvovrstno frizerski salon
„Pavla“, Celje, Kovaška ul. 1

MEZ

**ZAJAMČENO
STALNE BARVE**

Misterij žene, ki se NIKDAR NE POSTARA

Nobene zube nobene brazde v 45 letih! Gladka lasna in čista koža mladega dekleta! Videti je kakor čudež, a ima ven-darje svoje znanstvene vzroke. To so magični učinki «Biocela» — presenetljivega odkritja profesorja dunajskega vseučilišča dr. Stej-«kala Biocel» je dragocen naravni pomladilni element ki ga mora imeti vsaka gladka in napeta koža. Zda je v vsaki tubi rožnate kreme Tokalon ter Vam redi in pomlajuje kožo ko spite. Vsako jutro ko se zbudite ste videti mlajši. Gube in brazde so kakor izbrisane.

Cez dan uporabljajte dnevno hrano za kožo Tokalon (ki ni mastna), da napravite svojo kožo svežo in jasno da Vam odstrani zaje-dalce in vso nesnago kože. Pomladite se za deset let in ostanite mladi! Napravite konec polti. Pridobite si spet novo in čvrsto lice ter mehko lepoto iz dekliške dobe. Navdu-šen boste zaradi pravih magičnih učinkov obeh hran za kožo Tokalon. Ako ne bo tako se Vam denar povrne.

Skrbite za redno stolico.

Poskusite Leo-pilule, ki že po petih, šestih urah dovedejo do lahkega in prijetnega odvajanja.

Oglas reg. pod Sp. br. 969 od 28. X. 1938

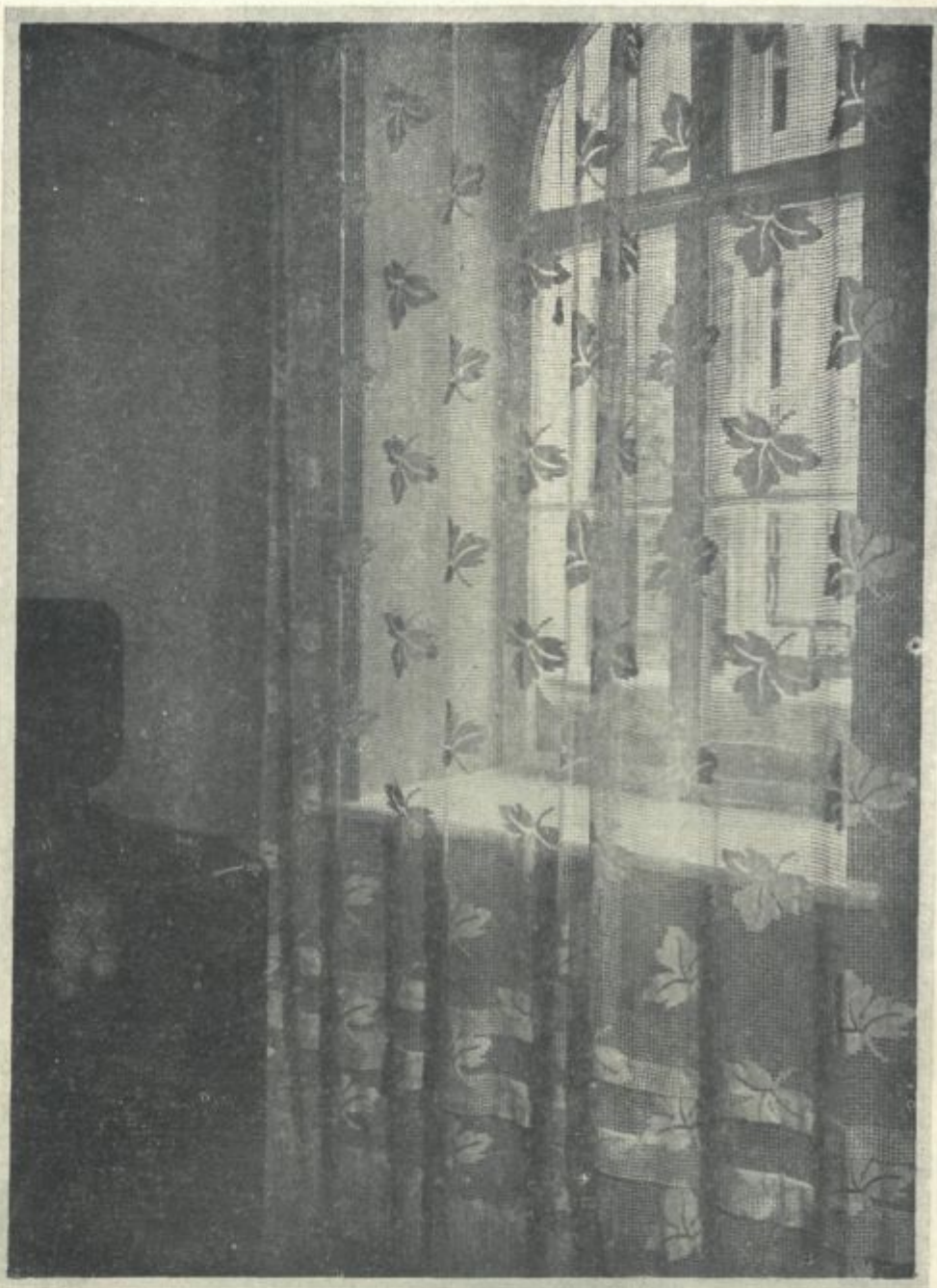
Leo-pilule

Tkanine za zastore

v velikanski izbiri barv,
vzorcev in kakovosti.
Širine: 42 cm do 450 cm
meter od Din 3.50 do
Din 435.-.

Zahtevajte brez-
plačne vzorce in
označite bližje bar-
ve in vzorce, ki jih
želite.

V e l e b l a g o v n i c a

Kastner & Ohler

Z a g r e b, I l i c a 4 i 6